

Høringssvar fra "AKKS – Amatørernes Kunst og Kultur Samråd" og "DATS – Landsforeningen for dramatisk virksomhed"

Undervisningsministeriet
Uddannelsesstyrelsen
Afdelingen for almene uddannelser
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Att.: Liz Nymann Lausten

København den 10. april 2011.

Høringssvar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet (Demokratisk medborgerskab, styrkelse af folkeoplysningens lokale forankring, mindre bureaukrati m.v.)

I henhold til ministeriets skrivelse af 30. marts 2011 vedr. ovenstående skal AKKS - *Amatørernes Kunst & Kultur Samråd* og DATS – *Landsforeningen for dramatisk virksomhed* herved afgive følgende fælles høringssvar:

Helt overordnet er AKKS og DATS enige i de synspunkter, der kommer frem i det høringssvar, der er afgivet af Dansk Folkeoplysnings Samråd. Indeværende høringssvar skal derfor ses som et supplement hertil, der særligt omhandler de dele af lovforslaget, hvor AKKS og DATS, som repræsentanter for det kunstnerisk arbejdende foreningsliv, har særlige interesser.

Det er grundlæggende AKKS' og DATS' opfattelse, at udkastet til lovforslaget primært består af forslag til administrative forenklinger samt ændringer, der indebærer en større grad af frihed til kommunerne og åbner for en øget folkeoplysende og frivillig indsats i forhold til at løse kommunale samfundsopgaver, – alt dette reguleret af lokalt formulerede kommunale folkeoplysningspolitikker. Det er bestemt forslag, vi kan bakke op om i projektet med at modernisere Folkeoplysningsloven.

Den økonomiske genopretning af området var imidlertid et stort ønske for det kunstneriske arbejdende foreningsliv i forbindelse med denne revision. Vi skal derfor anbefale, at man i det videre arbejde med forslaget ser på mulighederne for at bremse den reduktion i de kommunale tilskud, der har kendetegnet området siden 2001. Vi refererer i denne sammenhæng til tal, oplyst af tidligere Undervisningsminister Tina Nedergaard, som svar på samrådsspørgsmål 17. januar 2011, der påpeger et fald på ikke mindre end 45% i det kommunale tilskud til den folkeoplysende voksenundervisning fra 2001 til 2009, samt tal fra Kommunernes Landsforening, der påviser en nedgang på henholdsvis 9% og 5% i det kommunale tilskud til det frivillige foreningsliv og til lokaler i perioden fra 2002-2008.

Vi har naturligvis forståelse for, at man i den nuværende økonomiske situation ikke kan tilføre området uanede midler, men vi så gerne, at den uheldige økonomiske udvikling blev bremset. Vi vil derfor opfordre til, at loven medtager folkeoplysningsudvalgets forslag nr. 33 om at hæve

tilskuddet til den folkeoplysende undervisning, så det udgør mindst 50% af udgifterne til aflønning af ledere og lærere, fremfor det nuværende 1/3. Dette finansieret ved en flytning af midler til folkeoplysningen fra avu-forløb og hf-enkeltfag for kursister, der ikke går til eksamen. En sådan ændring vil uden tvivl afhjælpe mulighederne for at skaffe kvalificerede undervisere til de kunstnerisk arbejdende foreninger, der finder det stedse vanskeligere at finde midler hertil.

Udover denne helt overordnede kommentar har vi følgende konkrete kommentarer til lovforslagets bestemmelser:

- Nr. 17 og 18: Vi bakker op om lovforslagene, der forpligter kommunerne til at formulere en kommunal folkeoplysningspolitik og sikre brugerindflydelse. Vi vil dog gerne opfordre til, at dette sker i samarbejde med alle lokale aktører på feltet, herunder de lokale kulturelle samråd og foreningslivets mange aktører. Da selve processen ikke er tydeliggjort i lovforslaget, efterlyser vi endvidere, at den tydeliggøres med krav om, at de lokale aktører bliver inddraget tidligt i processen. Ikke mindst fordi mange af de problemer, som de kunstnerisk arbejdende foreninger oplever omkring definitionen af begrebet "egne lokaler" mht. akustik, gulvbelægning, loftshøjde og opbevaringsplads, samt adgangs- og øve-forhold, måske vil kunne løses via gensidig dialog. Dermed vil man desuden sikre en stærkere opbakning til de kommunale folkeoplysningspolitikker.
- Nr. 5: Vi bakker også op om forslaget om at etablere kommunale udviklingspuljer til organiseringsformer, initiativer, foreninger eller projekter med et folkeoplysende sigte, der kan søges af både foreninger og selvorganiserede grupper. I denne sammenhæng vil vi dog gerne anbefale, at der fastsættes minimumsbeløb for sådanne puljer, så størrelserne på puljerne ikke bliver for forskellige, afhængige af geografien, og borgerne i hele landet sikres de samme muligheder.
- Nr. 6: Vi bakker endvidere op om forslaget, der gør det muligt at indgå partnerskabsaftaler, men håber naturligvis ikke, at dette fører til, at de mange små foreninger, for hvem det ikke er muligt at løfte større sociale opgaver, dermed får beskåret eller mister deres tilskud til aktiviteter og lokaler.

Sidst, men ikke mindst, har vi følgende kommentarer til de forslag der fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger og som udmøntes på anden vis:

- Vi bakker op om forslaget om oprettelsen af et videntcenter for den folkeoplysende voksenundervisning og det frivillige børne- og ungdomsarbejde, da der er et stort behov for forskning og dokumentation af hele folkeoplysningsområdet. Vi skal beklage at det frivillige voksenområde ikke synes at indgå som en del af videntcentrets formål og opfordre til at dette ændres således at dette element sikres. Voksenområdet i det frivillige foreningsliv rummer en stadig stigende gruppe af ældre borgere og udover de særlige udfordringer det giver området, er det vigtigt at kunne forske i sammenhænge og dynamikker mellem f.eks. det frivillige børne- og ungdomsområde og det frivillige voksenområde, herunder overgangen fra at være børn- og ung til voksen i foreningslivet. Ikke mindst hvis hensigten med lovgivningen er at styrke sammenhængskraften i samfundet og sikre det aktive medborgerskab. Vi håber endvidere, at videntcentrets fremtid vil blive sikret udover tilskudsperioden på 3 år, så der bliver tale om et permanent tiltag, der kan arbejde langsigtet.

- Vi bifalder også oprettelsen af ministerielle puljemidler på 6,5 mio. kr. over de næste 3 år til området til at styrke bevidstheden om Danmark som et demokratisk samfund, og til at give trænere og ledere i foreningsregi bedre redskaber til at håndtere kulturmødet. Vi tror imidlertid, at behovet for midler til dette projekt rækker udover en 3 årig periode.
- Derudover bifalder vi forslaget om oprettelsen af et Dialogforum, som skal styrke samarbejdet mellem folkeoplysningsrådets aktører og offentlige aktører og understøtte implementeringen af Folkeoplysningsudvalgets anbefalinger på lokalt niveau. I denne sammenhæng vil vi imidlertid gerne gøre opmærksom på, at det kunstnerisk arbejdende foreningsliv kun indirekte var repræsenteret i folkeoplysningsudvalgets arbejde, hvilket desværre ses afspejlet i udvalgets forslag i forhold til hele det frivillige voksenområde og undervisnings- og lokaleproblematikken. AKKS og DATS vil meget gerne fremover kunne bidrage med konstruktive løsninger til at udvikle og modernisere folkeoplysningen og det frivillige foreningsliv og vil derfor opfordre til at, de kunstnerisk arbejdende organisationer sikres en plads i Dialogforummet.
- Sidst, men ikke mindst, følger vi spændt afslutningen af analysearbejdet vedr. anvisning af alle typer af lokaler og anlæg, der er offentligt finansieret. Resultaterne heraf er af stor betydning for det kunstnerisk arbejdende foreningsliv, der som nævnt har helt særlige problemer i forhold til de meget forskellige lokale definitioner af begrebet "egnede lokaler". Der er ingen tvivl om, at flere egnede lokaler vil kunne udbedre situationen for det kunstnerisk arbejdende foreningsliv, ikke mindst hvis de suppleres af øget lokal dialog i forbindelse med tilrettelæggelsen af kommunale folkeoplysningspolitikker.

Med venlig hilsen

Susan Fazakerley
Sekretariatsleder
AKKS
Farvergade 27A, 2. sal
1463 København K
Tlf: +45 24 62 46 24

Kristian Hald Jensen
Generalsekretær
DATS
Nygade 15
6300 Gråsten
Tlf: +45 74 65 11 03

Undervisningsministeriet
Uddannelsesstyrelsen
Kontor for styring af folkeskolen
Chefkonsulent Liz Nymann Lausten
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

AOF Danmark
Teglværksgade 27, 1.
DK-2100 København Ø
Telefon 41 88 77 70
www.aof-danmark.dk
aof@aof-danmark.dk

15. april 2011
HB/JMJ

Reference: 053.38J.261

AOF Danmark har med tak modtaget:

Udkast til forslag til lov om ændring af lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet. (Demokratisk medborgerskab, styrkelse af folkeoplysningens lokale forankring, mindre bureaukrati m.v.)

til høring og skal i den anledning udtale følgende:

I maj 2009 nedsatte daværende undervisningsminister Bertel Haarder et centralt folkeoplysningsudvalg, som fik følgende opgaver:

- At fremlægge forslag til, hvordan højskolen, folkeoplysningen og idræts- og foreningslivet i højere grad kan medvirke til at styrke demokrati og medborgerskab
- At vurdere afgrænsningsspørgsmål og fremlægge forslag til, hvordan de folkeoplysende organisationer sikres lige vilkår med andre udbydere af læringsaktiviteter
- At vurdere eksisterende fleksible tilrettelæggelsesformer og komme med forslag til, hvordan de kan videreudvikles og anvendes bredere
- At vurdere, hvorledes e-learning kan inddrages i livslang læring
- At vurdere, om rammer og vilkår for det folkeoplysende arbejde er tilstrækkelig fleksible og tidssvarende i forhold til de opgaver, folkeoplysningen forventes at løse i fremtiden, herunder om administrationen af folkeoplysningsloven kan gøres mindre bureaukratisk
- At fremlægge forslag til de fremtidige rammer for folkeoplysningen

Opgaver, der var udtryk for en vision om fremtidens folkeoplysning, og hvorledes folkeoplysningen kan medvirke til aktivt medborgerskab, og dermed også fremme sammenhængskraften i det danske samfund.

Dertil også ønsket om rammer og vilkår, der muliggør, at borgerne kan få tilbud om uddannelse og dannelse.

Det lykkedes ikke folkeoplysningsudvalget at komme med forslag, som ville have givet et virkeligt løft til den vision.

Lovforslaget minimerer yderligere visionen.

En meget væsentlig opgave for folkeoplysningsudvalget var at komme med forslag til, hvorledes den samlede folkeoplysning kunne bidrage til aktivt medborgerskab og styrkelse af demokratiet. Resultatet blev, at det nu fremgår af formålsformuleringen.

Af bemærkninger til bestemmelsen i § 7, stk. 1, fremgår, at ændringen skal tydeliggøre folkeoplysningens demokratiske forpligtelse og understrege de demokratiske perspektiver i de folkeoplysende aktiviteter. Vi ser med bekymring på, at formuleringen kan føre til smagsdommeri tolket i en kommunal folkeoplysningspolitik, og dermed udelukkelse af fag/emner, som borgerne ønsker undervisning i.

Siden 2002 er tilskuddet til aftenskolevirksomhed faldet med 46,4 %, og med store variationer fra kommune til kommune, lige fra at en kommune afsætter 140 kr. pr. indbygger til aftenskolevirksomhed til en kommune, der blot afsætter 7 kr. pr. indbygger.

Lovforslaget vil yderligere udhule den økonomiske ramme til aftenskolevirksomhed, idet kommunalbestyrelsen fremover skal afsætte midler til en udviklingspulje, idet næppe nogen forestiller sig, at kommunerne vil afsætte yderligere midler, når man ser, hvad der er sket siden 2002. Vi kan derfor ikke anbefale, at der skal afsættes midler til en udviklingspulje.

Vi skal meget beklage, at opgaven med "At vurdere afgrænsningsspørgsmål og fremlægge forslag til, hvordan de folkeoplysende organisationer sikres lige vilkår med andre udbydere af læringsaktiviteter", i lovforslaget nærmest er vendt på hovedet, og blevet til det modsatte, at der alene skal fokuseres på stramninger af reglerne i forhold til konkurrence til det private marked. Virkeligheden er jo, at aftenskolerne i stigende omfang bliver udkonkurreret af gratis offentlige tilbud fra kommuner, biblioteker, museer m.v., og billige tilbud fra eks. VUC.

De folkeoplysende organisationer har under udvalgsarbejdet fremhævet, at et samarbejde mellem de folkeoplysende organisationer og staten om kampagner, som der står i rapportens forslag 6.

Vi skal derfor anbefale, at kap. 14 i Folkeoplysningsloven uddybes med bestemmelser om:

- Dialogforum
- Videnscenter
- Statslige kampagner
- borgerhøringer

Vi hilser selvfølgelig de øvrige forbedringer, der er i forslaget med tilfredshed – bortset fra udviklingspuljen – ligesom vi hilser med tilfredshed, at der etableres et videnscenter og et dialogforum.

Med venlig hilsen

AOF Danmark

John Meinert Jacobsen
Forretningsfører

Pauline Ansel-Henry
<pah@bupl.dk>
31-03-2011 12:54

Til <Liz.Nymann.Lausten@udst.dk>
cc Charlotte Fremming <chf@bupl.dk>
bcc

Emne Høring over udkast til forslag om ændring af
folkeoplysningsloven

SDH historik: 31-03-2011 13:15:50 - Overført til sag nummer 053.38J.261 :
Forslag til lov om ændring af folkeoplysningsloven, med
svarløbenummer 533.25J.263.

Historik: Beskeden er besvaret.

Kære LiZ N. Lausten,

BUPL har ingen kommentarer til revisionen af lov om folkeoplysning.

Kærlig hilsen

Pauline Ansel-Henry

BUPL, Professionsafdelingen
Pædagogisk Team
Blegdamsvej 124, 2100 København Ø
Telefon 3546 5270

Du kan læse om BUPLs arbejde med ungeområdet (klubber/større børn/unge) her:
[http://www.bupl.dk/paedagogik/klub - de unge?OpenDocument](http://www.bupl.dk/paedagogik/klub_-_de_unge?OpenDocument)

Denne mail er blevet scannet for virus af TDC Mailfilter.

Undervisningsministeriet
Uddannelsesstyrelsen
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

13. april 2011

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet (Demokratisk medborgerskab, styrkelse af folkeoplysningens lokale forankring, mindre bureaukrati m.v.)

Børne – og Kulturchefforeningen takker for muligheden for at afgive høringssvar til ovenstående lovforslag.

BKF er tilfreds med en lang række af de skitserede forslag til en ny Lov om støtte til Folkeoplysning, som i et meget begrænset omfang gør loven mindre bureaukratisk.

Ændret formålsformuleringer

Vi kan fuldt tilslutte os de nye formålsformuleringer for den folkeoplysende voksenundervisning og for folkeoplysende foreningsarbejdet.

Aktivt medborgerskab og demokratiforståelse er vigtige kompetencer at have som borger. Det er en klar opgave for folkeoplysningen at bidrage til at udvikle disse kompetencer.

Folkeoplysningspolitik

Præciseringen af at kommunerne skal udforme en Folkeoplysningspolitik og det skal ske i samarbejde med brugerne, er en god og spændende fornyelse i loven. Således får politikken hele det folkeoplysende område politisk bevågenhed, hvilket er vigtigt for folkeoplysningens fremtid.

Lokaletilskud

BKF ser gerne at Folkeoplysningsloven ændres fra en detailstyret lov til en rammelov og beklager, at lovforslaget ikke medfører forenkede og mere rammeprægede lokaletilskudsregler.

Vi foreslår at som minimum at det bliver muligt lokalt at fastlægge, hvilke omkostninger der kan medtages i forbindelse med tilskuddet, og at dette indarbejdes i Folkeoplysningspolitikken.

Distriktsforeninger

Regler om tilskud til distriktsforeninger er meget bureaukratiske og vil kunne ændres relativt nemt, uden gener for distriktsforeningerne og med mulighed for en mere hensigtsmæssig og nemmere administration.

Det foreslås, at distriktsforeningerne statsstøttes via landsorganisationerne

Kontaktpersoner i Børne- og Kulturchefforeningen er:

Formand for bestyrelsen Klaus Majgaard (tlf.: 2051 6838/ 6551 5001 eller klm@odense.dk)

Bestyrelsesmedlem Lars Keld Hansen (tlf.: 8915 1925/ 5156 2925 eller lars.keld.hansen@randers.dk)

Med venlig hilsen

Lars Keld Hansen

13. april 2011

Høringssvar fra Børne- og Ungdomsorganisationernes Samråd vedr. ændring af folkeoplysningsloven

Med henvisning til Undervisningsministeriets mail af 30. marts 2011 og tilhørende dokumenter vil Børne- og Ungdomsorganisationernes Samråd gerne takke for muligheden for at afgive høringssvar i forbindelse med ændring af folkeoplysningsloven.

Som en del af DUF er Samrådet naturligvis enige i det høringssvar, som DUF fremsender. Vi vil imidlertid gerne benytte lejligheden til ligeledes at indsende et høringssvar.

Samrådet finder det meget glædeligt, at lokaletilskudsreglerne fastholdes, da en ændring af disse ville have medført betydelige konsekvenser for samrådsorganisationernes lokalforeninger. Samrådet finder ligeledes, at det er positivt, at der kommer et krav om udviklingspuljer i alle kommuner til udviklingsarbejde inden for folkeoplysningslovens rammer.

Samrådet kan ligeledes med glæde læse, at formålet med folkeoplysningen nu tydeliggøres, således det præciseres at det er at fremme demokratiforståelse og aktivt medborgerskab. Vi ser, at dette sætter fokus på Samrådets organisationers evne til at uddanne vores medlemmer, til at få sociale kompetencer, være i stand til at tage vare på eget liv og tage ansvar for både nærområdet og den større omverden.

Samrådet finder, at brugerinddragelsen er helt central for de lokale folkeoplysende foreningers mulighed for at påvirke beslutninger, der vedrører deres forening. Derfor ser Samrådet gerne, at det i ændringsforslaget til § 34 gøres klart, at kommunerne er forpligtede til at sikre lokalforeningernes rettidige inddragelse i beslutningsprocesser gennem formaliserede krav herfor.

Samrådet er opmærksom på at loven giver mulighed for partnerskaber og vil i den forbindelse pege på, at vores lokalforeninger ikke nødvendigvis kan magte store projekter i et partnerskab med kommunen. Vores lokalforeninger er baseret på frivillige kræfter og vil ikke være stærke nok til at løfte ressourcetunge opgaver i partnerskab med kommunen. Samrådet ønsker, at partnerskaber også kan ses i en mindre skala, således at det ikke nødvendigvis handler om løsning af kommunale opgaver, men at partnerskaber også kan ses i et udviklingsmæssigt perspektiv fra lokalforeningernes side. På den måde ville et partnerskab i højere grad kunne tage udgangspunkt i de frivilliges virkelighed.

Med venlig hilsen
Børne- og Ungdomsorganisationernes Samråd

Susanne Ravn
Generalsekretær for De grønne pigespejdere

27.04.2011

Undervisningsministeriet
Uddannelsesstyrelsen

Høring over udkast til ændring af folkeoplysningsloven.

Daghøjskoleforeningen takker for muligheden for at kommentere udkast til forslag om ændring af folkeoplysningsloven. Vi har følgende bemærkninger:

Daghøjskoleforeningen er på de givne præmisser generelt tilfreds med resultatet af folkeoplysningsudvalgets arbejde og rapporten *Folkeoplysningens samfundsmæssige betydning*.

Vi er tilfredse med at der anlægges et højt ambitionsniveau, der afspejles i rapportens titel og i udvalgtes kommissorium, hvor folkeoplysningens kerneopgave beskrives som *"at give mennesker redskaber til at begå sig i den tid og det samfund, de lever i, så den enkelte ikke bare bliver en passiv tilskuer til tilværelsen, men i stand til aktivt at leve i et moderne samfund."*

Det er en rammende beskrivelse af den opgave, som daghøjskolerne løfter, når de hvert år hjælper tusindvis af mennesker med at finde deres egen vej, så de kommer videre med deres liv og gør sig gældende i samfundet.

I rapporten fremstår daghøjskolerne da også klart som en del af det samlede billede af folkeoplysningen. Vi mener at dette med fordel i højere grad kunne overføres til lovforslaget.

DFS har beskrevet folkeoplysningens samfundsmæssige opgaver i tre hovedsøjler:

- den fri folkeoplysning
- folkeoplysningen som uddannelsesaktør
- folkeoplysningen som oplysningsformidler.

Fundamentet, også for daghøjskolerne, er den frie folkeoplysnings betoning af deltagernes interesser og lyst til at lære, både som afsæt og mål.

På områder som integration og sundhed arbejder daghøjskolerne med "kampagne-stof" på en måde, som gør dette relevant og betydningsfuldt i forhold til den enkeltes liv, og dermed virkningsfuldt i praksis.

Men tyngden i daghøjskolens virksomhed ligger i søjle to, idet daghøjskolens særlige profil og eksistensberettigelse ligger i kombinationen af en folkeoplysende pædagogik med et uddannelses- og beskæftigelsessigte.

Forslag vedr. daghøjskolernes regelgrundlag, § 45,a

Folkeoplysningsudvalgets rapport anerkender, at daghøjskolerne i kraft af denne kombination spiller en særlig rolle i uddannelsesfeltet og peger på, at daghøjskolerne bl.a. har godt fat i målgrupper, der som udgangspunkt ikke er motiverede for læring, men som bliver motiverede gennem daghøjskoleforløbet, så de får mod på at deltage i andre folkeoplysende tilbud eller formel uddannelse. Det afspejles imidlertid ikke i lovforslaget.

Samtidig oplever Daghøjskoleforeningen det som et voksende problem, at kommunerne generelt har svært ved at forholde sig til daghøjskolernes regelgrundlag i folkeoplysningslovens kap. 12 a, idet skoleformens profil fremstår unødigt uklar. Daghøjskoleforeningen skal derfor opfordre til at formålsformuleringen for daghøjskolerne i § 45a, stk. 2 tydeliggøres, idet ordlyden ændres til:

Daghøjskolens formål er at tilbyde undervisning med folkeoplysende samt uddannelses- og beskæftigelsesfremmende sigte for voksne.

Daghøjskoleforeningen ser meget gerne at daghøjskolernes forpligtelse på at arbejde med demokrati og medborgerskab skrives ind i lovgivningen, og vi er således enige med sigtet i lovforslagets nr. 25.

Vi vil dog foretrække dette sigte tilgodeses ved at demokratisk medborgerskab skrives ind i en fælles formålsparagraf for hele loven, se nedenfor.

Endvidere skal vi foreslå at anbefalingen i folkeoplysningsudvalgets forslag 12 følges, således at muligheden for inddragelse af realkompetencer tydeliggøres i regelgrundlaget for daghøjskolerne.

Vi skal konkret foreslå, at der indsættes et nyt § 45, stk. 2 a med følgende indhold:

Daghøjskolen tilbyder hjælp med afklaring og dokumentation af realkompetencer samt yder vejledning om mulighederne for anerkendelse af realkompetencer.

De foreslåede ændringer vil ikke begrænse eller udvide de muligheder, der findes i loven i dag, men alene tydeliggøre daghøjskoleformens profil. Sigtet er, at daghøjskolernes regelsæt klarere skal afspejle den daghøjskolevirksomhed, der faktisk foregår, og dermed bl.a. gøre det tydeligere for kommunerne, hvordan daghøjskolerne kan indgå i den kommunale folkeoplysningspolitik.

Foreningen skal i ø. benytte lejligheden til at udtrykke tilfredshed med handlingsplanen vedrørende realkompetence (rapportens forslag 12-15), som i høj grad tager de behov, der er på området alvorligt. Vi ser frem til at deltage i arbejdet med den. I relation til lovbemærkningerne skal vi for klarhedens skyld opfordre til, at overskriften på afsnit 1.2.1 ændres til "Realkompetence". Folkeoplysningen kan nemlig ikke varetage realkompetencevurdering, men har et stort potentiale for at være med til at løfte ansvaret for de øvrige opgaver, herunder realkompetenceafklaring, -dokumentation og -vejledning.

Ændring af lovens formålsbestemmelser (rapportens forslag 1, lovforslaget nr. 7, 12 og 25-26)

Daghøjskoleforeningen anbefaler, at demokratisk medborgerskab skrives ind i en

samlet formålsparagraf for hele loven. Foreningen finder således ikke, at forslaget om, at demokratiforståelse og aktivt medborgerskab skrives ind i formålene for de enkelte former for folkeoplysende voksenundervisning er hensigtsmæssigt.

Vi må henlede opmærksomheden på, at den folkeoplysende voksenundervisning i Folkeoplysningsudvalgets rapport generelt anvendes som samlebegreb for aften-skoler, daghøjskoler og Folkeuniversitet, med mindre andet fremgår af sammenhængen, mens lovforslaget og bemærkningerne tilsyneladende anvender begrebet som synonymt med aftenskolevirksomhed.

Det er Daghøjskoleforeningens opfattelse at perspektivet på folkeoplysningens kerneopgave styrkes ved den bredere anvendelse af begrebet.

En samlet formålsparagraf for loven vil også tydeliggøre, at alle aktiviteter, der er omfattet af loven, ligeledes er omfattet af den kommunale folkeoplysningspolitik og forslaget om sikring af brugerindflydelse. Det fremgår ikke helt klart, sådan som forslaget ser ud nu.

Kommunal folkeoplysningspolitik og brugerindflydelse (lovforslaget nr. 17 og 18)

Daghøjskoleforeningen ser forslaget om at forpligte kommunerne til at udarbejde en kommunal folkeoplysningspolitik som en væsentlig forbedring, der vil kunne få stor betydning for folkeoplysningens samfundsmæssige betydning i praksis, idet der her vil være en mulighed for at placere folkeoplysningen centralt i den politiske debat i kommunerne.

I specificeringen af, hvad en kommunal folkeoplysningspolitik skal indeholde, indgår administrative procedurer og lokaletilskudsregler, der mest eller udelukkende har interesse for aftenskoler og foreninger, men det fremgår også, at det handler om langt mere end det – herunder målsætninger for deltagelse, samspil mellem støtteberettigede aktiviteter og selvorganiserede grupper og aktiviteter samt ikke mindst samspil med andre politikområder og partnerskaber. Det er områder, der er dybt interessante for daghøjskolerne.

Vi mener dog først og fremmest, at når daghøjskolerne (og gerne folkeuniversitetskomitéer) tænkes med i folkeoplysningspolitikken, bidrager det til at hæve blikket, så der bliver fokus på *folkeoplysningens* muligheder og folkeoplysningspolitisk udvikling og ikke *alene* aftenskole- og foreningsperspektiver.

Vi skal derfor opfordre til, at det kommer til at fremgå tydeligere af lovbemærkningerne, at daghøjskoler i kommunen bør tænkes med i folkeoplysningspolitikken, og vi vil gerne bidrage til arbejdet med at udvikle en kommunal folkeoplysningspolitik.

Som forlængelse af ovenstående bør daghøjskoler i kommunen sikres brugerindflydelse/høringsret ift. folkeoplysningspolitikken.

FVU og ordblindeundervisning

Rapportens forslag 25 om driftsoverenskomster på FVU- og ordblindeområdet vedrører anden lovgivning. Undervisningsministeriet har oplyst, at man har iværk-

sat et analysearbejde på området. Daghøjskoleforeningen stiller sig undrende overfor behovet for dette analysearbejde, da Folkeoplysningsudvalget allerede har belyst problemerne grundigt. Ministeriet har da også tidligere ved adskillige lejligheder medgivet, at der er behov for regelændringer, der kan imødegå de eksempler på urimeligheder, der følger af, at VUC er både myndighed og udbyder på området. Vi skal også minde om, at den daværende undervisningsminister på præsentationskonferencen for folkeoplysningsudvalgets rapport tilkendegav, at hun ville gennemføre også dette forslag i rapporten.

Foreningen skal understrege, at samarbejdet med VUC omkring FVU og OBU mange steder fungerer godt, men der er eksempler på, at visse VUCer systematisk misbruger deres dobbeltstilling til at skaffe sig selv konkurrencefordele, uden at der er lovhjemmel til, at ministeriet kan gribe ind. Eks. har Ishøj Daghøjskole i flere omgange fået afslag på ansøgning om driftsoverenskomst for FVU, selv om skolens målgruppe og virksomhed i øvrigt gør det indlysende relevant, at skolen har FVU som et integreret tilbud. Andre steder oplever vi eksempelvis, at VUC via driftsoverenskomsten tiltager sig ret til at føre pædagogisk tilsyn med konkurrenter og bruger dette på en intimiderende måde - uanset at det ifølge loven er Undervisningsministeriet, der fører tilsyn.

Vi skal i øvrigt henvise til de notater, som DFS har fremsendt til ministeriet om problemerne på området.

Under alle omstændigheder åbner det nuværende regelsæt mulighed for misbrug og unødvendige konflikter på lokalt plan, muligheder som enkelt kunne lukkes ved at indføre standarddriftsoverenskomster og regler om at alle udbydere, der har kompetencerne, skal have ret til at få en driftsoverenskomst. Vi skal derfor opfordre til at en lovændring på området sættes i værk snarest.

Det er vores klare opfattelse, at forslaget om at indføre standarddriftsoverenskomster ikke på nogen måde vil genere det flertal af VUCer, der allerede i dag forvalter deres rolle fornuftigt - tvært imod ville det betyde en væsentlig administrativ lettelse.

Vi står gerne til rådighed med uddybning af ovenstående.

På Daghøjskoleforeningens vegne

Randi Jensen
sekretariatsleder

DANMARKS IDRÆTS-FORBUND
Olympisk komite

Undervisningsministeriet
Uddannelsesstyrelsen
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

liz.nymann.lausten@udst.dk

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet (Demokratisk medborgerskab, styrkelse af folkeoplysningens lokale forankring, mindre bureaukrati m.v.)

Danmarks Idræts-Forbund (DIF) takker for muligheden for at give et høringssvar til det fremsendte udkast til forslag til lov om ændring af folkeoplysningsloven.

DIF kan tilslutte sig indholdet i det fremsatte forslag, og den betydning ændringerne vil få for det lokale folkeoplysende foreningsarbejde. Det fremsatte forslag ligger ud fra en overordnet betragtning i god harmoni med den rapport, der er udarbejdet af Folkeoplysningsudvalget.

DIF noterer med tilfredshed forslaget om at udvide formålsbeskrivelsen for både voksenundervisning og foreningsarbejdet, således at de nu også omfatter at ”fremme demokratiforståelse og aktivt medborgerskab”.

DIF ser det samtidigt som et positivt tiltag, at kommunerne pålægges at udarbejde en folkeoplysningspolitik med et indhold, som beskrevet i lovudkastet, - en udvikling vi fra DIFs side har arbejdet for.

Vi har noteret, at forslaget lægger op til en nedlæggelse af folkeoplysningsudvalget, og at udvalgets opgaver overføres til kommunalbestyrelsen. De primære opgaver bliver at udforme en lokal politik for den folkeoplysende virksomhed i kommunen. Samtidigt har vi noteret os, at kommunalbestyrelsen kan henlægge dele af opgaverne til et underudvalg.

Brugerindflydelse

DIF har i hele forarbejdet udtrykt ønske om en formel og reel brugerindflydelse. Nedlæggelsen af folkeoplysningsudvalgene og de nye krav til kommunerne om høring, - sammen med mulighederne for at delegerer til brugerudvalg, - anser vi for et skridt i den rigtige retning. Det bør dog sikres, at forslagets § 35 stk. 2, ændres således, at kommunen kan henlægge sine opgaver til et eller flere udvalg for på den måde at opnå en større og reel brugerindflydelse.

Lokal folkeoplysningspolitik

DIF ser det som positivt, at kommunalbestyrelserne skal udforme en folkeoplysningspolitik, der fastlægger de overordnede målsætninger og rammer, samspil og sammenhæng mellem de forskellige aktører, muligheder for partnerskaber, afgrænsning i forhold til kommercielle aktiviteter og ikke mindst omfanget af brugerinddragelse.

Støtte til udviklingsarbejde

DIF ser positivt på, at der gives mulighed for at yde støtte til udviklingsarbejde, herunder at fravige kravet om deltagerbetaling og at godkende aktiviteter for en afgrænset deltagerkreds, ligesom sådanne grupper skal have mulighed for få anvist lokaler.

DIF mener dog samtidigt, at projekter med ikke-foreningsgrupper gøres tidsbestemte, men at projekterne kan fortsætte i egentlige foreningsdannelser. Vi ser gerne, at der gives mulighed for at støtte selvorganiserede grupper, men der bør ske en nærmere præcisering af omfanget af det udviklingsarbejde, der kan støttes inden for lovens område.

Forslag udover folkeoplysningsloven

Udover forslagene til ændringer i folkeoplysningsloven rummer bemærkningerne til lovforslaget også hensigtserklæringer om etablering af et videntcenter og et dialogforum.

DIF kan støtte forslaget om etablering af et videntcenter for den folkeoplysende voksenundervisning og det frivillige børne- og ungdomsarbejde. Vi skal dog samtidigt foreslå, at det undersøges, i hvilket omfang arbejdet kan koordineres med den indsats på området, der allerede sker i Idrættens Analyseinstitut.

Samtidigt kan DIF støtte forslaget om at etablere et Folkeoplysningens Dialogforum med en bred sammensætning af repræsentanter for den folkeoplysende voksenundervisning, de frivillige folkeoplysende foreninger, KL og relevante ministerier m.fl. Vi ser gerne en

nærmere beskrivelse af hvilke opgaver skal varetages her, men ikke mindst en afklaring af den fremtidige finansiering.

Lokaletilskud

DIF skal dog samtidigt beklage, at det desværre ikke har været muligt at opnå enighed om udformningen af forslag til, hvorledes administrationen af folkeoplysningsloven kan gøres mindre bureaukratisk. Særligt skal vi beklage, at det ikke har været muligt at opnå enighed om forenklinger på lokaletilskudsområdet.

Vi skal især beklage, at en forening fortsat kan få reduceret lokaletilskuddet til børn og unge, alene fordi foreningen får flere voksne medlemmer. Foreningerne gør en betydelig indsats på det sundhedsfremmende og forebyggende område for at få voksne medlemmer til at dyrke idræt i foreningerne, og DIF finder det derfor uheldigt, at folkeoplysningsloven kan komme til at modvirke DIF's og foreningernes bestræbelser på at gøre flere voksne idræts- og motionsaktive.

DIF foreslår, at der sker en præcisering af lovbestemmelsen i den nugældende § 25, stk. 3, således at det i lighed med tidligere overlades til hver enkelt forening at afgøre, hvorvidt man vil opgøre andelen af voksne medlemmer på baggrund af antallet af deltagere i hver enkelt time eller på baggrund af foreningens samlede medlemstal.

Forslaget vil ikke medføre merudgifter i kommunerne, men vil betyde, at foreningerne ikke rammes af en nedsættelse af driftstilskuddet til lokaler for børn og unge, alene fordi foreningen får flere voksne medlemmer. Efter DIF's opfattelse kræver det ingen lovændringer men alene en præcisering af lovbemærkningerne. Dette kan eventuelt ske i forbindelse med den planlagte revision af folkeoplysningsbekendtgørelsen.

Tilskud til handicappedes transport ved idrætsdeltagelse

DIF skal samtidigt foreslå, at der sker en præcisering af vejledningen til § 44, stk. 2 og 3, således, at det bliver muligt for Dansk Handicap Idræts-Forbund, DHIF, at administrere transporttilskuddene til handicappedes deltagelse i idrætsaktiviteter. Det er de enkelte klubber, der skal ansøge undervisningsministeriet om tilskud, sådan som vejledningen er formuleret i dag, og med en betydelig administration til følge.

Afgrænsning til kommerciel virksomhed

DIF skal understrege, at vi mener, at betingelserne for det frivillige foreningsliv ikke må forringes, alene fordi kommercielle initiativtagere udbyder aktiviteter, der normalt betragtes som en integreret del af den frivillige sektor. Vi har gentagne gange givet udtryk

for synspunktet om, at det er organisationsformen, - og ikke aktiviteten, - der er afgørende for muligheden for at opnå kommunal støtte.

I bemærkningerne anføres det, at Konkurrencestyrelsen er i færd med at gennemføre en analyse, der har til formål at søge at finde en afgrænsning af den folkeoplysende virksomhed i forhold til det kommercielle marked. DIF vil følge analysearbejdet nøje.

DIF er som nævnt positivt indstillet overfor lovforslaget i sin helhed og vil indgå konstruktivt i det fremadrettede arbejde.

Med venlig hilsen

Karl Chr.Koch,
Direktør

Undervisningsministeriet
Uddannelsesstyrelsen
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

liz.nymann.lausten@udst.dk

Nyborg, den 11. april 2011

Høringssvar - Lovforslag
Undervisningsministeriet sags nr. 053.38J.261

Svar på høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet (Demokratisk medborgerskab, styrkelse af folkeoplysningens lokale forankring, mindre bureaukrati m.v.)

Dansk Firmaidrætsforbund takker for muligheden for at kunne afgive et høringssvar på ovennævnte lovforslag.

Vi beklager samtidigt, at der ikke kunne blive plads i udvalgsarbejdet til en organisation, der har mere end 320.000 medlemmer, der dyrker aktivitet under denne lov.

Vi er positive overfor flere af forslagene:

- den nye formålsparagraf
- forslaget om indførelse af en kommunal folkeoplysningspolitik
- brugerinddragelse i kommuner der har afskaffet folkeoplysningsudvalget
- dialogforum
- udviklingspuljer

Dansk Firmaidrætsforbund er af den opfattelse, at vi allerede har en udmærket folkeoplysningslov. Der er enkelte problemer, men de løses desværre ikke med det nye lovforslag.

Lokaletilskuddet

Lovforslaget løser desværre ikke problemet med, at flere voksne/senior medlemmer undergraver lokaletilskuddet til børn og unge.

I rapporten fra folkeoplysningsudvalget 2010, "Folkeoplysningsens samfundsmæssige betydning" er problemet meget nøje beskrevet på side 56:

"Kommunalbestyrelsen skal i sine tilskudsreglertilstræbe, at lokaletilskuddet til foreninger, som modtager lokaletilskud og har medlemmer både over og under 25 år, ikke forringes, alene fordi foreningen får flere medlemmer over 25 år."

Det kan vi desværre ikke genfinde, hverken i lovtekst eller i bemærkninger.

Dansk Firmaidrætsforbund vil foreslå at den nævnte passus fra rapporten indføres i lovbemærkningerne.

Der er et stort behov for at få fjernet voksendiskriminationsbestem-
melsen. Loven indeholder kun en forpligtelse til at yde lokaletilskud til
medlemmer under 25 år. Loven giver kommunerne mulighed for at
reducere lokaletilskuddet svarende til de voksne medlemmers andel
af det samlede antal medlemmer.

Tidligere var den administrative praksis i kommunerne, at fradraget i
lokaletilskuddet kunne ske i forhold til deltagersammensætningen i
hver enkelt aktivitetstime eller i forhold til foreningens samlede time-
tal.

*Dansk Firmaidrætsforbund foreslår, at det atter overlades til hver
enkelt forening at afgøre, hvorvidt man vil opgøre andelen af voksne
medlemmer på baggrund af antallet af deltagere i hver enkelt time
eller på baggrund af foreningens samlede medlemstal.*

Forslaget vil ikke medføre merudgifter i kommunerne, men vil alene
betyde, at foreningerne ikke rammes af en nedsættelse af driftstil-
skuddet til lokaler, alene fordi foreningen laver samfundsgavnlig
tiltag som får flere voksne/seniorer til at deltage.

Efter Dansk Firmaidrætsforbunds opfattelse kræver det ingen lov-
ændringer men alene i præcisering af lovbemærkningerne.

Folkeoplysningsudvalget

Det bekymrer os, at folkeoplysningsudvalget er bortfaldet.

Vi havde gerne set, at det igen var blevet obligatorisk.

Vi mener, at lovforslaget går alt for vidt, når det giver kommunerne
mulighed for at reducere brugerindflydelsen til et minimum.

Lovforslaget skal i stedet sikre, at brugerne får reel og formelindfly-
delse.

*Dansk Firmaidrætsforbund foreslår, at det konkretiseres, at de folke-
oplysende foreninger skal inddrages inden kommunalbestyrelsen
træffer beslutning om politikken på området, herunder udformningen
af de lokale tilskudsordninger for aktiviteter og lokalefordelinger.*

Dialogforum

Viglæder os meget over, at der oprettes et Dialogforum, men vi
mangler en nærmere beskrivelse af, hvilke opgaver der skal vareta-
ges her og hvem der skal deltage.

Vi havde gerne set et egentligt ankenævn, men hvis Dialogforummet
kan løse problemerne, inden beslutningerne går i hårdknude mellem
kommunerne og foreningerne, så kan det faktisk have en gavnlig
virkning.

*Vi vil foreslå, at de landsdækkende idrætsorganisationer, Dansk Ung-
doms Fællesråd, de landsdækkende oplysningsforbund, samt Kom-
munernes Landsforening og Undervisningsministeriet får plads i Dia-
logforum.*

Udviklingspuljer

Dansk Firmaidrætsforbund er positiv omkring udviklingspuljer, men
er skeptiske med hensyn til finansieringen. Der burde måske være et
loft over udviklingspuljens andel af den samlede bevilling, tidligere 5

%, for at man ikke skal tvinge foreningerne til at søge alle pengene til bestemte formål. Hvis en udviklingspulje skal have nogen effekt, kræver det en ekstra bevilling.

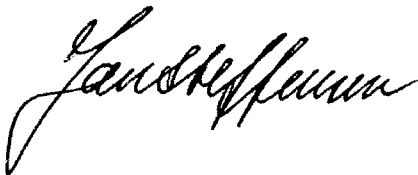
Dansk Firmaidrætsforbund vil foreslå, at hvis man støtter selvorganiserede grupper bør dette være et forsøg på at hjælpe dem til at blive foreninger, ligesom vi foreslår, at en sådan støtte tidsbegrænses.

Afgrænsning

I bemærkningerne anføres det, at regeringen finder behov for en bedre afgrænsning af den folkeoplysende virksomhed i forhold til det kommercielle marked.

Dansk Firmaidrætsforbund vil fastholde, at vilkårene for det frivillige foreningsliv ikke kan forringes, bare fordi kommercielle udbydere ser en forretning på et område, der er en del af den frivillige sektor. Det er organiseringsformen, ikke aktiviteten, der skal være afgørende for, om der kan ydes offentlig støtte.

Med venlig hilsen
Dansk Firmaidrætsforbund

Jan Steffensen, generalsekretær
Storebæltsvej 11
5800 Nyborg
jst@firmaidraet.dk

Undervisningsministeriet
liz.nymann.lausten@udst.dk

Fredag den 8. april 2011

Dansk Folkeoplysnings Samråds hørings svar til forslag til Lov om ændring af lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet (Demokratisk medborgerskab, styrkelse af folkeoplysningens lokale forankring, mindre bureaukrati m.v.)

Med henvisning til Undervisningsministeriets høringskrivelse dateret 30. marts 2011, skal Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS) bidrage med følgende bemærkninger.

Lovforslaget bygger på de anbefalinger som det nationale Folkeoplysningsudvalg kom med i rapporten "Folkeoplysningens samfundsmæssige betydning" fra efteråret 2010. DFS havde igennem længere tid argumenteret for et sådant udvalg og det var derfor med fuld opbakning fra os, da daværende undervisningsminister Bertel Haarder nedsatte udvalget i 2009.

DFS har haft to repræsentanter i udvalget og har været yderst tilfreds med både arbejdet i udvalget og med resultatet i form af rapporten. Det er en rapport med 38 meget fine forslag, som DFS kan bakke op om. Undervisningsministeren har tilkendegivet at ville følge alle undtagen én, nemlig forslag 33 om at overføre midler fra VUC til folkeoplysningen.

Godt 1/4 af forslagene indgår i den aktuelle lovrevision, mens andre anbefalinger udmøntes på anden vis. DFS vil følge udmøntningen af dem meget nøje og bidrager meget gerne konstruktivt hvor vi kan. I den forbindelse vil vi gerne udtrykke stor tilfredshed med den måde, Undervisningsministeriet hidtil har involveret DFS i arbejdet.

I kommissoriet for det nationale folkeoplysningsudvalg står der, at *"...folkeoplysningens kerneopgave [er] at give mennesker redskaber til at begå sig i den tid og det samfund, de lever i, så den enkelte ikke bare bliver en passiv tilskuer til tilværelsen, men i stand til aktivt at leve i et moderne samfund."* Denne kerneopgave tager folkeoplysningen gerne på sig. I DFS ser vi tre hovedopgaver – eller søjler – for folkeoplysningen i den forbindelse:

Søjle 1: Fri Folkeoplysning

Den frie folkeoplysnings aktiviteter baseret på deltagernes interesser.

Søjle 2: Uddannelsesaktør

Folkeoplysningens indsats som brobygger til uddannelse og som aktør i voksen- og efteruddannelsessystemet.

Danish Adult Education
Association

Gl. Kongevej 39 E, 2.tv.
DK 1610 København V

Telefon
+45 33 15 14 66

Telefax
+45 33 15 09 83

www.dfs.dk
dfs@dfs.dk

Søjle 3: Oplysningsformidler

Folkeoplysningen som formidlingspartner for samfundsrelevante oplysningsindsatser.

Mens opgaverne under søjle 1 og søjle 2 er klassiske for folkeoplysningen, er opgaverne under søjle 3 et nyere område, om end det ligger i naturlig forlængelse af de to andre. Forslag 6 og 7 i folkeoplysningsudvalgets rapport handler om inddragelse af folkeoplysningen i statslige kampagner og styrkelse af den demokratiske debat, f.eks. i form af borgerhøringer. I DFS ser vi frem til en fortsat dialog om disse opgaver.

Hovedpunktet i DFS' hørings svar er et forslag om at ændre § 11, stk. 5 vedr. tilskuddet til folkeoplysende voksenundervisning, forstået som aftenskoler

I rapporten understreger udvalget, at folkeoplysningen både har værdi for den enkelte og samfundsmæssig merværdi. De folkeoplysende organisationer og foreninger har haft stor betydning for den dannelsesproces, som er nødvendigt i et demokratisk samfund med aktive medborgere. Men selv om aftenskoler og mange andre gør et godt stykke arbejde med gode resultater, så kunne de gøre det meget bedre og for mange flere, hvis de økonomiske vilkår for deltagelse var bedre.

I 2002 blev tilskudsreglerne for den folkeoplysende voksenundervisning ændret til nu kun at udgøre max. 1/3 af udgifterne til aflønning mv. af ledere og lærere, jf. lovens § 11, stk. 5. Samtidig blev bloktilskuddet til kommunerne reduceret med 155 mio. kr. i 2003.

Rapporten dokumenterer, hvordan den kommunale støtte har været faldende i mange år. Først med et drastisk fald med lovændringen fra 2002 til 2003 og derefter som følge af kommunernes egne prioriteringer og en generelt presset økonomi i kommunerne. De seneste tal fra kommunerne dokumenterer at den faldende tendens desværre fortsætter. I alt har aftenskolerne mistet 46,4 pct. af den kommunale støtte i perioden 2002-2011. For nærmere detaljer henviser vi til vedhæftede notat om aftenskolernes økonomiske situation dateret 5. april 2011.

Samtidig kan vi se at udviklingen er med til at trække Danmark skævt. Uligheden mellem de bynære kommuner og kommuner i det såkaldte udkants-Danmarks er stort og stigende. Det betyder, at borgerne i visse kommuner stilles ringere end andre, når det handler om adgang til den ikke formelle kompetenceudvikling og muligheden for at udøve sit aktive medborgerskab. Samtidig ved vi at de folkeoplysende organisationer står parat til at påtage sig opgaven i hele landet og på meget kort tid kan etablere de relevante tilbud alle steder. Det kræver blot, at økonomien er til stede.

DFS foreslår at § 11, stk. 5 ændres således at tilskuddet til den folkeoplysende voksenundervisning, herunder også Folkeuniversitetet, fremover udgør mindst 50 pct. af udgifterne til aflønning mv. af ledere og lærere, jf. forslag 33 i Folkeoplysningsudvalgets rapport.

For at undgå at forslaget får konsekvenser i form af faldende aktivitetsniveau i kommunerne, må forslaget nødvendigvis bakkes op af en genopretning af det statslige bloktilskud til kommunerne.

I lovforslaget afviser regeringen forslaget, idet man ikke ønsker, at flytte midler fra kompetencegivende til ikke-kompetencegivende uddannelse. Med argumentet henvises til rapportens forslag nr. 33, der indebærer at der flyttes midler til folkeoplysningen fra avu-forløb og hf-enkeltfag for kursister, der ikke går til eksamen. DFS skal i denne forbindelse gøre opmærksom på, at det netop er eksamen, der gør disse uddannelser kompetencegivende. En kursist, der ikke tager eksamen efter endt forløb har ikke opnået en formel kompetence. For DFS er det dog ikke afgørende hvor finansieringen findes.

I det følgende gives DFS' kommentarer til lovforslagets hovedpunkter

Ændring af lovens formålsbestemmelser (rapportens forslag 1, lovforslaget nr. 7, 12 og 25-26)

DFS må anbefale, at demokratisk medborgerskab skrives ind i en samlet formålsparagraf for hele loven. DFS finder således ikke at forslaget om, at demokratiforståelse og aktivt medborgerskab skrives ind i formålene for de enkelte former for folkeoplysende voksenundervisning er hensigtsmæssigt.

Vi må henlede opmærksomheden på, at den folkeoplysende voksenundervisning i Folkeoplysningsudvalgets rapport generelt anvendes som samlebegreb for aftenskoler, daghøjskoler og Folkeuniversitet, med mindre andet fremgår af sammenhængen, mens lovforslaget og bemærkningerne tilsyneladende anvender begrebet som synonymt med aftenskolevirksomhed. Det er DFS' opfattelse at perspektivet på folkeoplysningens kerneopgave styrkes ved den bredere anvendelse af begrebet.

Når det er mere hensigtsmæssigt at udarbejde en samlet formålsparagraf for loven, skyldes det, at alle former for folkeoplysende voksenundervisning også bør være omfattet af andre af lovens paragraffer. Det gælder f.eks. forslaget om en kommunal folkeoplysningspolitik og forslaget om sikring af brugerindflydelse.

Kommunal folkeoplysningspolitik (rapportens forslag 2, lovforslaget nr. 17)

Sammen med forslag 33 om genopretningen af tilskuddet til folkeoplysningen anser DFS forslaget om at forpligte kommunerne til at udarbejde en kommunal folkeoplysningspolitik som det væsentligste forslag i rapporten og dermed også i det fremlagte lovforslag. Vi ser med stor forventning frem til at bidrage til arbejdet med at udvikle en kommunal folkeoplysningspolitik. Her vil være en mulighed for at placere folkeoplysningen centralt i den politiske debat i kommunerne. Med specificeringen i loven af, hvad en kommunal folkeoplysningspolitik skal indeholde, har folkeoplysningsudvalget understreget, at det handler om langt mere end administrative procedurer og lokaletilskudsregler. Vi er derfor overbeviste om, at arbejdet med denne folkeoplysningspolitik kan bane vejen for et nyt og udvidet samarbejde mellem de folkeoplysende skoler og kommunerne.

Sikring af brugerindflydelse (rapportens forslag 37, lovforslaget nr. 18)

Også sikringen af brugerindflydelsen på kommunens politik samt budget for folkeoplysning og regler for tilskud er et af de væsentligste forslag i rapporten og i lovforslaget. Det er naturligt at der netop på dette område lægges op til aktivt medborgerskab ved at sikre brugerindflydelsen. De kommunale folkeoplysningsudvalg vil være den oplagte ramme for sikring af brugerindflydelsen. Forslaget medvirker endvidere til et kommunalt fokus på området. DFS støtter dette forslag varmt.

Kommunal udviklingspulje (rapportens forslag 10, lovforslaget nr. 1, 5, 14 og 15)

DFS hilser principielt forslaget om en kommunal udviklingspulje velkommen. Også inden for folkeoplysningen er der nemlig i disse år behov for at udvikle sig og finde nye veje. Men da forslaget blev fremsat i rapporten, havde det en klar sammenhæng med forslag 33 om forbedrede økonomiske rammer for folkeoplysningen overalt i Danmark. I det fremsendte lovforslag er der imidlertid en bemærkning om, at det ikke er hensigten, at kommunerne i den forbindelse skal pålægges øgede udgifter til den frie folkeoplysende virksomhed. Vi er derfor bekymrede for effekten af denne pulje. I mange kommuner er der skåret så langt ned i støtten, at tilskuddet dårligt nok rækker til det mest basale, og en udviklingspulje finansieret inden for rammen vil være så lille, at det ikke giver mening. Det vil bl.a. gælde i Haderslev, hvor støtten til folkeoplysning kun ligger på 7 kr. pr. borger i 2011. Hvis en udviklingspulje skal have effekt, vil det derfor i mange kommuner kræve, at der afsættes en større ramme til folkeoplysning. Det er forudsætningen for, at DFS kan støtte forslaget.

Partnerskabsaftaler (rapportens forslag 30 og 32, lovforslaget nr. 6)

Dette er et forslag, der i høj grad vil udgøre en udviklingsmulighed for folkeoplysningen, som aktørerne på området må formå at udnytte. DFS bifalder derfor forslaget, idet vi gerne vil understrege den del af lovbemærkningerne, der peger på, at kommunale partnerskabsaftaler med foreninger og aftenskoler fortsat kan indgås uden for folkeoplysningens regelsæt, dvs. at folkeoplysningen – mod betaling – kan være med til at løse opgaver på andre forvaltningsområder, f.eks. sundheds- eller socialområdet.

Øvrige forslag i lovforslaget (nr. 7, 8, 9, 11 og 12)

DFS bifalder forslagene om at fravige krav om deltagerbetaling, om mulighed for at oprette lukkede hold, om en ændret tilskudsstruktur og om ophævelse af emnebegrænsningen for fleksible tilrettelæggelsesformer.

Øvrige kommentarer

DFS bemærker, at lovforslaget ikke er blevet ligestillingsvurderet.

DFS vil pege på, at der bør sikres en lige adgang for alle, herunder handicappede, til de folkeoplysende aktiviteter.

Flere af forslagene i Folkeoplysningsudvalgets rapport vedrører anden lovgivning.

Det drejer sig bl.a. om forslag 25 om driftsoverenskomster på FVU- og ordblindeområdet. Undervisningsministeriet har iværksat et analysearbejde på området. DFS stiller sig undrende overfor behovet for dette analysearbejde da Folkeoplysningsudvalget allerede har belyst det grundigt, og vil opfordre til at en lovændring på området sættes i værk snarest. DFS medvirker gerne til processen.

Det drejer sig også om forslag 29 om grænsen mellem kommerciel virksomhed og den folkeoplysende virksomhed. Det er DFS' synspunkt, at den grænse, der eksisterer i dag, er velfungerende, og kan henvise til den udmærkede beskrivelse i rapporten af, hvordan den folkeoplysende virksomhed adskiller sig fra den kommercielle: folkeoplysning sker "*...på et demokratisk nonprofitgrundlag med henblik på at styrke og udvikle [...] fællesskaber.*"

I forhold til de øvrige forslag i rapporten fra folkeoplysningsudvalget, vil vi gerne fremhæve følgende synspunkter.

Vi ser med forhåbning frem til afslutningen af analysearbejdet vedr. anvisning af alle typer lokaler og anlæg mv., der er offentligt finansieret (rapportens forslag 35).

Etableringen af et Videncenter for folkeoplysning (rapportens forslag 3) med en bevilling på 6 mio. kr. vil imødekomme et stort og stort behov for viden og dokumentation på det samlede område. Vi forudsætter at videncenteret skal dække hele lovens område. DFS vil på alle måder søge at understøtte videncenteret. I den forbindelse vil vi gerne udtrykke forhåbning om, at den statistik, som UNI-C varetager, kan blive mere fyldestgørende.

Vi vil også gerne udtrykke stor tilfredshed med handlingsplanen vedrørende realkompetence (rapportens forslag 12-15), som på alle punkter imødekommer de behov, der er på området. Vi ser frem til at deltage i arbejdet med den. I relation til lovbemærkningerne skal vi for klarhedens skyld opfordre til, at overskriften på afsnit 1.2.1 ændres til "Realkompetence". Folkeoplysningen kan nemlig ikke varetage realkompetencevurdering, men kan være med til at løfte ansvaret for de øvrige opgaver, herunder realkompetenceafklaring, -dokumentation og -vejledning.

Til sidst vil vi minde om den tidligere ministers løfte om at afsætte en pulje på 5 mio. kr. til at styrke bevidstheden om Danmark som et demokratisk samfund (rapportens forslag 5).

Med venlig hilsen

Per Paludan Hansen
Formand

Trine Bendix Knudsen
Sekretariatsleder

Notat om aftenskolernes økonomiske situation

*Dansk Folkeoplysnings Samråds sekretariat
Senest ajourført 5. april 2011*

Indhold:

- Kommunerne bliver ved med at spare på aftenskolerne
- Kommunerne forskelsbehandler borgerne
- Udkants Danmark rammes særlig hårdt
- Voksenuddannelsescentrene (VUC) driver aftenskolevirksomhed
- VUC underbyder aftenskolerne ved hjælp af statsstøtte
- Løsningsforslag

Danish Adult Education
Association

Gl. Kongevej 39 E, 2.tv.
DK 1610 København V

Telefon
+45 33 15 14 66

Telefax
+45 33 15 09 83

www.dfs.dk
dfs@dfs.dk

Notat om aftenskolernes økonomiske situation

I forbindelse med arbejdet i regeringens folkeoplysningsudvalg har Dansk Folkeoplysnings Samråd indsamlet en række oplysninger om aftenskolernes økonomiske situation. Oplysningerne tilgik udvalget i forskellige rapporter og arbejdsrapporter.

I dette notat har vi samlet disse informationer og opdateret dem med nyest tilgængelige tal.

Kommunerne bliver ved med at spare på aftenskolerne

Fra 2002 til 2011 har aftenskolerne mistet 46,4 % af den støtte, de modtager fra kommunerne. I 2002 blev der i alle landets kommuner brugt 625,9 millioner kr., og i 2011 vil det være 335,6 mio. kr.

Den første store bid skyldes Folketingets ændring af tilskudsreglerne, som fik drastiske konsekvenser i 2003.

Men efterfølgende har kommunerne år for år fjernet nye bidder af tilskuddet. Fra 2003 til 2011 faldt det samlede kommunale tilskud til folkeoplysende voksenundervisning med 22,1 %.

Regnskab 2002: 625,9 mio. kr.

Regnskab 2003: 431,0

Regnskab 2004: 405,6

Regnskab 2005: 395,1

Regnskab 2006: 377,6

Regnskab 2007: 370,8

Regnskab 2008: 359,1

Regnskab 2009: 350,2

Regnskab 2011: 335,6 (beregnet¹)

(Opgørelse over kommunale udgifter på konto 372, folkeoplysende voksenundervisning, fra Kommunernes Landsforening. 2011-faste priser)

Når kommunerne skærer i tilskuddet til aftenskolerne får det en eller flere konsekvenser:

- Deltagerbetalingen bliver højere og/eller
- Udbuddet bliver mindre og/eller
- Kvaliteten bliver dårligere

¹ For at kunne angive procentudviklingen helt frem til 2011, hvor vi ikke har regnskabstal for de to sidste år, har vi beregnet faldet fra budget 2009 til 2011 (4,2 %). Derefter har vi trukket 4,2 % fra regnskabstallet for 2009. Dermed er vi nået frem til et sandsynligt tal for, hvor meget kommunerne tilsammen kommer til at bruge i år.

Danish Adult Education
Association

Gl. Kongevej 39 E, 2.tv.
DK 1610 København V

Telefon
+45 33 15 14 66

Telefax
+45 33 15 09 83

www.dfs.dk
dfs@dfs.dk

Kommunerne forskelsbehandler borgerne

Der er meget stor forskel i kommunernes udgifter til folkeoplysende voksenundervisning. En beregning på basis af budget-tallene for 2011 viser:

- Den kommune, som afsætter flest kroner til formålet, bruger 20 gange så mange kroner pr. indbygger (140 kr.) som den kommune, der bruger mindst (7 kr.) pr. indbygger. Landsgennemsnittet er 61 kr.

Men der er ikke bare tale om to ekstreme kommuner i hver sin ende af spekteret. Undersøgelsen viser også:

- De ti kommuner, som afsætter flest penge til formålet, bruger i gennemsnit 117 kr. pr. indbygger, mens de ti kommuner, som afsætter mindst, i gennemsnit bruger 16 kr. pr. indbygger, det vil sige knap 15 procent.

Forskellene i kommunale tilskud betyder enten, at borgerne i én kommune må betale langt mere for det samme aftenskolekursus end borgerne i nabokommunen, og/eller at udbuddet af aftenskolekurser er lavere i den ene kommune end i den anden.

Udkants Danmark rammes særlig hårdt

I de mindre befolkede kommuner, det såkaldte Udkants Danmark, er aftenskolerne ofte et af de eneste tilbud om læring og et aktivt fritidsliv, som borgerne har til rådighed.

I januar-februar 2011 gennemførte DFS en undersøgelse, der viste, at i 97 ud af landets 98 kommuner tilbyder aftenskoler, der er tilknyttet et af landets fem store oplysningsforbund (AOF, FOF, LOF, DOF, NETOP), aktiviteter. Desuden viste undersøgelsen, at i 91 af kommunerne har mindst tre af disse fem oplysningsforbund en eller flere aktive aftenskoler.

Men netop i disse områder rammes aftenskolerne ekstra hårdt af den kommunale vilkårlighed. Den kommunale støtte pr. indbygger ligger kun på halvdelen af landsgennemsnittet (30,54 kr./60,99 kr.).

Denne forskel vokser år for år. Mens aftenskolerne i gennemsnit mistede 5,5 procent fra 2007 til 2009, faldt de kommunale tilskud i Udkants-Danmark med 13,3 procent (regnskabstal).

	Udvikling i kommunal støtte fra 2007 til 2009 (regnskabstal)*	Kommunal støtte pr. indbygger (budget 2011)
Gennemsnit hele landet	- 5,5 %	60,99 kr.
Gennemsnit udkants-Danmark ¹	- 13,3 %	30,54 kr.

¹ Udkants-Danmark er her de 29 kommuner, regeringen definerede som udkantskommuner i forbindelse med en revision af planloven i efteråret 2010.

Danish Adult Education Association

Gl. Kongevej 39 E, 2.tv.
DK 1610 København V

Telefon
+45 33 15 14 66

Telefax
+45 33 15 09 83

www.dfs.dk
dfs@dfs.dk

Der findes ikke regnskabstal efter 2009. Men budgettallene tyder på, at gabet fortsætter med at vokse. Fra 2009 til 2011 mistede aftenskolerne i gennemsnit 7,6 procent, mens støtten til aftenskolerne i Udkants Danmark faldt med 15,8 procent.

	Udvikling i kommunal støtte fra 2009 til 2011 (budgettal)
Gennemsnit hele landet	- 7,6 %
Gennemsnit udkants-Danmark ¹	- 15,8 %

Danish Adult Education Association

Gl. Kongevej 39 E, 2.tv.
DK 1610 København V

Telefon
+45 33 15 14 66

Telefax
+45 33 15 09 83

www.dfs.dk
dfs@dfs.dk

Voksenuddannelsescentrene (VUC) driver aftenskolevirksomhed

VUC blev skabt som et tilbud til voksne, der ønsker at forbedre deres kompetencer, så de med et nyt eksamensbevis kan fortsætte i uddannelsessystemet eller få et bedre udgangspunkt på arbejdsmarkedet. Aftenskolerne skal være et tilbud til den fritids- og interessebaserede læring, hvor eksamen ikke er relevant.

Men virkeligheden er en anden. Over halvdelen af VUC's kursister på Almen Voksenuddannelse og HF-enkeltfag er ikke interesserede i eksamen, viser nye tal.

Tallene dokumenterer, at en meget stor del af VUC's aktivitet ikke giver deltagerne formelle kompetencer. VUC har koloniseret aftenskolernes kerneområde.

Af Undervisningsministeriets statistik for voksen- og efteruddannelserne i skoleåret 2008-09 (de senest offentliggjorte tal) fremgår det:

- 79 % af alle VUC's fuldførende AVU-kursister går ikke til eksamen
- 25 % af alle VUC's fuldførende HF-enkeltfagskursister går ikke til eksamen
- Samlet bliver det, at 58 % af alle VUC's fuldførende HF-enkeltfags- og AVU-kursister ikke går til eksamen

(Kursister, som springer fra før tiden, og kursister, som dumper til eksamen, er ikke medregnet)

Bl.a. med det formål at ændre denne skævvridning af VUC's aktiviteter indførte Folketinget i december 2010 fuld deltagerbetaling for personer med videregående uddannelse og en forhøjet deltagerbetaling for

¹ Udkants-Danmark er her de 29 kommuner, regeringen definerede som udkantskommuner i forbindelse med en revision af planloven i efteråret 2010.

efterlønnere og pensionister. Men ændringen adresser ikke det reelle problem, fordi:

- Højtuddannede kan også have behov for eksamen på nye felter
- Højtuddannede udgør kun 12,6% af de, der fuldfører uden eksamen
- 60+ borgerne udgør kun 26 % af de VUC-kursister, der fuldfører uden at gå til eksamen, og blandt 60+ borgerne er et (ukendt) antal *ikke* efterlønnere eller pensionister.

VUC underbyder aftenskolerne ved hjælp af statsstøtte

Når VUC over en årrække har kunnet bryde den oprindelige arbejdsdeling og overtage en stor del af aftenskolernes traditionelle virksomhed, skyldes det, at VUC modtager langt højere offentligt tilskud pr. kursist:

- Aftenskolerne modtager et kommunalt tilskud på *maximum* en tredjedel af udgiften. Som det fremgår ovenfor har dette tilskud over en årrække været drastisk faldende
- VUC modtager et statsligt taxameter på 75.600 kr. pr. årselev (2008-tal)

I praksis betyder det, at VUC kan tilbyde den samme type kursus til kursister, som ikke ønsker at tage eksamen, langt billigere end aftenskolerne. Et eksempel:

I VUC-regi udbydes (2009) i Århus faget Engelsk C for kr. 400 for ca. 75 lektioner af 60 minutter. Det giver en timepris pr. deltager på mellem kr. 4 og 5.

Et engelskkursus i aftenskoleregi i Århus vil koste kr. 840 for 24 lektioner af 45 minutter, og her til skal lægges kr. 150 i materialer, hvilket er gratis hos VUC. Timeprisen i aftenskoleregi bliver ca. kr. 55 pr. deltager.

Deltagernes udgift i aftenskoler er således 10 til 12 gange højere end i VUC. Efter den seneste lovændring (december 2010) vil denne prisforskel stadig være gældende for to tredjedele af de VUC-kursister, der fuldfører uden at gå til eksamen. Påvirket vil kun være:

- personer med videregående uddannelse (12,6 %)
- efterlønnere/pensionister (mindre end 26 %), og for disse vil VUC's deltagerbetaling stadig være lavere end aftenskolernes for det samme kursus, selv om forskellen mindskes.

På grund af disse prisforskelle kan VUC i stort omfang tiltrække kursister, som hører hjemme i aftenskolerne – hvilket strider mod den arbejdsdeling, der var intentionen.

Når aftenskolerne tvinges til at afgive en stor del af deres basisaktiviteter, undergraves deres basis-økonomi. I kombination med den faldende kommunale støtte bringer det aftenskolernes overlevelse i fare, og det gør det umuligt at afsætte ressourcer til den type nye, innovative initiativer, som regeringens folkeoplysningsudvalg lægger op til.

Danish Adult Education
Association

Gl. Kongevej 39 E, 2.tv.
DK 1610 København V

Telefon
+45 33 15 14 66

Telefax
+45 33 15 09 83

www.dfs.dk
dfs@dfs.dk

Undervisningsministeriet
liz.nymann.lausten@udst.dk

Dansk Oplysnings Forbund
Løngangstræde 25, 4.
1468 København K
Telefon 70 20 60 20
www.danskoplysning.dk
hc@danskoplysning.dk

27. april 2011

Vedr.: Høringssvar til forslag til Lov om ændring af lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet (Demokratisk medborgerskab, styrkelse af folkeoplysningens lokale forankring, mindre bureaukrati m.v.)

Med henvisning til Undervisningsministeriets høringsskrivelse dateret 30. marts 2011 vil Dansk Oplysnings Forbund (DOF) gerne takke for muligheden for at afgive høringssvar.

DOF har med tilfredshed noteret sig, at lovforslaget i vid udstrækning bygger på de anbefalinger, som det nationale Folkeoplysningsudvalg kom med i rapporten "Folkeoplysningens samfundsmæssige betydning" fra efteråret 2010. DOF er generelt positiv overfor lovforslaget, men vi har en række punkter, hvor vi finder, at lovforslaget kan styrkes.

DOFs synspunkter og forslag - resume

De mange gode intentioner i lovforslaget skæmmes af, at det ikke indeholder en økonomisk styrkelse af den folkeoplysende voksenundervisning, hvilket DOF finder beklageligt. Reelt indeholder lovforslaget en fare for, at tilskuddene udhules, idet der blandt andet ikke forventes nye midler til udviklingspuljen, samtidig skal også "ikke organiserede og andre foreningstyper" have adgang til puljen.

Ligeledes finder DOF det skuffende, at lovforslaget ikke er udformet på en måde, så det i videst muligt omfang sikrer alle befolkningsgrupper lige muligheder for at deltage i folkeoplysende voksenundervisning. Danmark har ratificeret FN's konvention om rettigheder for personer med handicap. Konventionens formål er at beskytte mennesker med handicap mod diskrimination og sikre handicappede lige muligheder. DOF foreslår, at lovgivningen indrettes, så handicappede kan deltage i folkeoplysende voksenundervisning på lige fod med ikke handicappede.

DOF hilser analysearbejdet i forhold til en forbedring af den folkeoplysende voksenundervisnings adgang til tidssvarende lokaler velkommen. DOF finder det

samtidig nødvendigt at understrege, at behovet for bedre lokaler for den folkeoplysende voksenundervisning er ubetinget nødvendigt.

DOF anser den formelle og reelle brugerinddragelse som en hjørnesteen og er tilfreds med, at lovforslaget indeholder en kommunal forpligtelse til at inddrage den folkeoplysende virksomhed i alle sammenhænge af generel betydning. DOF er af den opfattelse, at inddragelsen bør ske gennem fast organiserede, repræsentative fora.

Bedre økonomiske rammevilkår for den folkeoplysende voksenundervisning

Forhenværende undervisningsminister Tina Nedergaard har tidligere tilkendegivet at ville følge alle rapportens forslag med undtagelse af ét, nemlig forslag 33 om at overføre midler fra VUC til folkeoplysningen. Det vil vi gerne beklage, da vi anser en økonomisk styrkelse af den folkeoplysende voksenundervisning som en hjørnesteen i det videre arbejde med at styrke det folkeoplysende arbejde.

I rapporten understreger udvalget, at folkeoplysningen både har værdi for den enkelte og for samfundet. De folkeoplysende organisationer og foreninger har haft stor betydning for den dannelsesproces, som er nødvendig i et demokratisk samfund. Men selv om aftenskoler og mange andre folkelige foreninger yder en værdifuld indsats, så kunne de gøre det endnu bedre, hvis blot økonomien ikke var så presset.

Med virkning fra tilskudsåret 2003 blev tilskudsreglerne for den folkeoplysende voksenundervisning ændret, således at det offentlige tilskud blev nedsat fra 2/3 til 1/3 af udgifterne til aflønning m.v. af ledere og lærere - altså en halvering. Samtidig blev bloktilskuddet til kommunerne reduceret med 155 mio. kr.

Folkeoplysningsudvalgets rapport dokumenterer, hvordan den kommunale støtte har været faldende igennem de seneste mange år. Først med et drastisk fald som følge af lovændringen i 2002 og derefter som følge af kommunernes egne prioriteringer. De seneste tal fra kommunerne dokumenterer, at den faldende tendens desværre fortsætter. Dansk Folkeoplysnings Samråd har dokumenteret, at aftenskolerne i perioden fra 2002-2011 har mistet 46,4 % af den kommunale støtte.

Samtidig kan vi konstatere, at nedskæringerne er med til at trække Danmark skævt. Uligheden mellem de bynære kommuner og kommuner i det såkaldte udkants-Danmark er stor og stigende. Det betyder, at borgerne i visse kommuner stilles ringere end andre, når det handler om adgang til den folkeoplysende voksenundervisning. DOF har en meget decentral struktur med skoler i stort set alle egne af landet, og de er rustede til geografisk at sprede udbuddet af folkeoplysende aktiviteter. Men det kræver, at økonomien er til stede, så deltagerbetalingen kan have et for aktiviteten realistisk niveau.

I DOF finder vi, at den høje deltagerbetaling har en uddannelsespolitisk slagside. Den del af befolkningen, der har kortest skolegang bag sig, har af økonomiske årsager ikke

længere aftenskolen som en realistisk mulighed for at kompensere for den manglende uddannelse.

DOF vil således ikke undlade at foreslå, at forslag 33 (større kommunalt tilskud til den folkeoplysende voksenundervisning) i Folkeoplysningsudvalgets rapport implementeres i den kommende lovgivning. Alternativt at den kommende lovgivning på anden vis vil indeholde økonomiske forbedringer for den folkeoplysende voksenundervisning i kommunerne. Økonomien til at forbedre vilkårene for den folkeoplysende voksenundervisning i kommunerne er skitseret i rapportens forslag 33, og DOF kan fuldt ud bakke op om, at de folkeoplysende aktiviteter i VUC-regi føres tilbage til der, hvor de hører til. At regeringen ikke finder det hensigtsmæssigt at flytte midler fra kompetencegivende uddannelse til ikke-kompetencegivende uddannelse, tager vi naturligvis til efterretning, men må samtidig anføre, at argumentet er irrelevant i forhold til at gennemføre forslag 33.

Lige adgang for alle til folkeoplysende aktiviteter

DOF har med skuffelse måttet konstatere, at hverken folkeoplysningsudvalgets rapport eller lovforslaget i væsentligt omfang har forholdt sig til personer med handicap. DOF ønsker således at henlede opmærksomheden på, at Danmark har ratificeret FN's konvention om rettigheder for personer med handicap. Konventionens formål er at beskytte mennesker med handicap mod diskrimination og sikre handicappede lige muligheder.

I en folkeoplysende kontekst betyder det, at lovgivningen bør udformes på en måde, så den i videst muligt omfang sikrer lige muligheder, og det finder vi ikke, at lovforslaget gør. DOF skal pege på en helt central barriere for lige muligheder.

Der er ofte knyttet ekstra udgifter til handicappedes deltagelse i folkeoplysende aktiviteter. Det kan dreje sig om befordring, om tekniske hjælpemidler, om praktisk assistance m.v. I den gældende lov er det alene undervisningsministeren, der er forpligtet til at yde tilskud til handicappedes deltagelse (§ 44, stk. 2). Den ramme, der er afsat på finansloven til dette formål (p.t. ca. 3,5 mio. kr.), er helt utilstrækkelig. En satspuljebevilling har rådet bod på denne problemstilling, men satspuljebevillingen udløber i 2012. Det er helt afgørende, at der findes en varig løsning på dette problem, og det ser vi ikke, at lovforslaget gør.

DOF finder, at lige muligheder bør betyde, at et kursus skal koste det samme for deltageren, uanset om det er på et handicap hold eller et almindeligt hold. Befordring bør således alene koste, hvad der svarer til den billigste offentlige transportmulighed.

DOF har i denne sammenhæng også kunnet konstatere, at flere og flere kommuner, der tidligere har ydet frivilligt bidrag til handicapbetingede udgifter, nu giver afslag med henvisning til, at undervisningsministeren afholder de handicapbetingede udgifter.

DOF vil med henblik på at sikre lige muligheder også foreslå, at bestemmelsen i § 8 stk. 2, om at kommunen kan yde supplerende grundtilskud til aflønning m.v. af ledere og lærere i forbindelse med undervisning af mennesker med handicap i relation til undervisningen i et konkret emne, ændres til en forpligtelse for kommunen.

DOF ønsker i denne forbindelse at fremhæve, at det bør forholde sig sådan, at handicappede, der deltager i undervisning tilrettelagt under de fleksible tilrettelæggelsesformer, naturligt medfører, at der også her ydes et supplerende grundtilskud.

Debatskabende aktiviteter

I dag beregnes "10 % rammen" af det samlede løntilskud. Da "handicapskoler" får en relativ stor del af tilskudsrammen, indebærer det, at de skal anvende en relativ stor del af tilskuddet til debatskabende aktiviteter.

DOF finder det ulogisk, at de 10 % til debatskabende aktiviteter beregnes af det samlede løntilskud, da det indebærer, at folkeoplysende foreninger med megen undervisning med tilskudsbrøker over 1/3, som eksempelvis folkeoplysende voksenundervisning for mennesker med handicap i forhold til undervisning i det konkrete emne, skal anvende ca. 2,5 gange så meget af deres tilskud til debatskabende aktiviteter. DOF vil derfor foreslå, at de 10 % alene beregnes af grundtilskuddet (eksklusiv eventuelt supplerende grundtilskud).

Eksempel: Hvis løntilskuddet til 1 lektion almen undervisning er på 100 kr., er det tilsvarende løntilskud ved en 8/9 tilskudsbrøk på ca. 267 kr. Det giver en forskel pr. time til debatskabende aktiviteter på ca. 16 kr. I DOF alene har vi knap 150.000 lektioner med handicapundervisning, hvilket svarer til ca. 2.400.000 kr. ekstra til debatskabende aktiviteter. Disse "ekstra-midler" kunne gøre større nytte til mere undervisning og bedre dækning af handicapbetingede udgifter. DOF indgår gerne i en dialog om en konkret udmøntning af forslaget.

Konkrete bemærkninger til lovforslaget

DOF støtter forslaget om, at demokratiforståelse og aktivt medborgerskab skrives ind i formålet med den folkeoplysende voksenundervisning (§ 7).

DOF anser forslaget om at forpligte kommunerne til at udarbejde en kommunal folkeoplysningspolitik, som et af de væsentligste forslag i rapporten og dermed også i det fremlagte lovforslag. De seks punkter for en kommunal folkeoplysningspolitik, der nævnes i § 34, finder vi, er fyldestgørende. Forslaget kan være med til at forbedre rammerne for den lokale folkeoplysning fremover. Vi ønsker dog at påpege, at politikken skal eller i det mindste bør omsættes i konkrete strategier og handleplaner og ikke, som det fremgår af bemærkningerne blot "kan".

Brugerinddragelse er en hjertesag for DOF, og vi støtter derfor denne del af lovforslaget. Vi finder, at det er essentielt og en del af den danske tradition på området, at brugerindflydelsen sikres i forhold til kommunens politik på folkeoplysningsområdet, budgettet til folkeoplysning og de regler for tilskud, der skal

være gældende. Det er naturligt, at der netop på folkeoplysningsområdet lægges op til aktivt medborgerskab ved at sikre brugerindflydelsen. Forslaget medvirker endvidere til et kommunalt fokus på området. Det skal samtidig understreges, at brugerinddragelsen bør ske igennem fast organiserede, repræsentative fora, som der i lovforslagets § 35 stk. 2 åbnes op for. DOF har mange positive erfaringer fra velfungerende folkeoplysningsudvalg, som vi håber vil blive videreført i folkeoplysningsudvalgene eller lignende fora. DOF finder desuden, at såfremt brugerinddragelsen ikke sker igennem et fast organiseret, repræsentativt forum, så er det af største vigtighed, at ALLE kommunens folkeoplysende organisationer inddrages.

DOF må tage afstand fra forslaget om en kommunal udviklingspulje, som det foreligger i lovforslaget. Vi anerkender, at der også inden for folkeoplysningen er behov for at udvikle og finde nye veje. Men da forslaget blev fremsat i rapporten, havde det en klar sammenhæng med forslag 33 om forbedrede økonomiske rammer for folkeoplysningen overalt i Danmark. I det fremsendte lovforslag er der imidlertid en bemærkning om, at det ikke er hensigten, at kommunerne i den forbindelse skal pålægges øgede udgifter til den frie folkeoplysende virksomhed. Da lovforslaget også giver adgang til, at "ikke organiserede og andre foreningstyper" kan søge penge i udviklingspuljen, risikerer vi en reel udhuling af tilskuddet til den folkeoplysende voksenundervisning.

Lovforslagets ændringer til § 6 (indgåelse af partnerskabsaftaler) vil i høj grad udgøre en udviklingsmulighed for folkeoplysningen, som aktørerne på området må formå at udnytte. DOF bakker op om forslaget, idet vi gerne vil understrege den del af lovbemærkningerne, der peger på, at kommunale partnerskabsaftaler med foreninger og aftenskoler fortsat kan indgås uden for folkeoplysningens regelsæt. Vi ønsker samtidig at påpege, at indgåelse af partnerskabsaftaler bør ske på et objektive grundlag, således at en skævvridning af forholdet mellem de tilskudsmodtagende aftenskoler undgås.

Endvidere er det af største vigtighed, at den enkelte kommune tilfører yderligere ressourcer til området, såfremt man agter at indgå partnerskaber. DOF vil opfordre til, at det i loven tydeliggøres, at de folkeoplysende midler allokert til indgåelse af partnerskaber ikke betyder, at midlerne af kommunerne kan anvendes til partnerskabsaftaler med ikke-organiserede og andre foreningstyper. Bemærkningerne inddrager regeringens civilsamfundsstrategi, som i meget stort omfang har de frivillige sociale organisationer som omdrejningspunkt. Disse organisationer finansieres på anden vis, og DOF vil stærkt advare imod, at de folkeoplysende midler stilles til rådighed for disse organisationer, da det utvivlsomt vil medføre en kraftig udhuling af tilskuddene til den folkeoplysende voksenundervisning.

DOF kan desuden bakke op om forslagene om at fravige krav om deltagerbetaling, om mulighed for at oprette lukkede hold, om en ændret tilskudsstruktur og om ophævelse af emnebegrænsningen for de fleksible tilrettelæggelsesformer.

Øvrige kommentarer til lovforslaget

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at nogle af rapportens forslag kræver yderligere undersøgelser og overvejelser. Undervisningsministeriet har således iværksat et analysearbejde i forhold til driftsoverenskomster på FVU- og ordblindeområdet. DOF stiller sig undrende overfor behovet for dette analysearbejde og vil opfordre til, at en lovændring i overensstemmelse med rapportens forslag sættes i værk snarest (rapportens forslag 25).

Undervisningsministeriet har også iværksat et analysearbejde vedrørende anvisning til alle typer lokaler og anlæg m.v., der er offentligt finansieret (rapportens forslag 35). DOF ser med forhåbning og forventning frem til afslutningen af analysearbejdet. Vi finder, at der er et massivt behov for markante forbedringer på lokaleområdet. DOF finder, at det bør fremgå eller oplyses, hvornår analyserne skal være afsluttede, ligesom det fremgår af bemærkningerne, at analysen om afgrænsning mellem folkeoplysende virksomhed og det kommercielle marked skal være afsluttet senest juni 2011.

Etableringen af et videntcenter for folkeoplysning (rapportens forslag 3) vil imødekomme et stort og længe næret behov for viden og dokumentation på det samlede område. I den forbindelse vil vi gerne udtrykke forhåbning om, at der fremadrettet vil blive udarbejdet retvisende og meningsfulde statistikker.

I nogle kommuner oplever DOFs medlemsskoler, at de ikke forud for tilskudsåret får udmeldt hele årets budgetbeløb. Dette gør det dels svært at planlægge, og dels medfører det en ikke uvæsentlig økonomisk risiko for den enkelte skole. DOF skal således foreslå, at kommunerne bliver forpligtede til at meddele hele budgetbeløbet for den folkeoplysende virksomhed forud for tilskudsåret.

DOF finder ikke, at § 42 bør ophæves som angivet i lovforslaget. Ønsker et oplysningsforbund at klage over en kommunal afgørelse, kan dette jf. lovforslaget udelukkende ske til Statsforvaltningen, det kommunale tilsyn, som udelukkende er et retligt tilsyn. DOF finder det hensigtsmæssigt at fastholde § 42, så visse af kommunalbestyrelsens afgørelser kan indbringes for undervisningsministeren. DOF forudser, at der kan være behov for, at undervisningsministeren kan give sin fortolkning. Dette skal blandt andet ses i lyset af, at der med lovforslaget kommer en række nye tiltag, som hverken kommunerne eller de folkeoplysende organisationer har erfaring med.

Folkeoplysningens frihedstradition

Den folkeoplysende tradition har altid været båret af en række grundlæggende frihedsrettigheder; det frie initiativ, det frie idépolitiske grundlag, den frie deltagelse, det frie emnevalg, frit valg af tilrettelæggelsesform og det frie lærervalg.

I DOF finder vi, at der skal værnes om disse friheder. De er selve kernen i den danske folkeoplysning. Vi oplever heldigvis også kun, at der i begrænset omfang sættes

spørgsmålstegn ved frihederne. Vi må dog påpege et enkelt område, hvor der er behov for en tydeliggørelse.

I den gældende lovgivning er ministeren bemyndiget til at fastsætte begrænsninger i emnekredsen. Denne bemyndigelse ønsker DOF tydeliggjort. Det bør klart og tydeligt fremgå, at det frie emnevalg omfatter alle fag og emner, som ministeren ikke har udelukket.

Kommunerne kan med den nugældende lovgivning differentiere tilskuddet afhængig af fag/emne, hvilket kommunerne tilsyneladende ikke benytter sig af. Dette skyldes efter alt at dømme de helt uoverskuelige administrative konsekvenser, det vil have at arbejde med differentierede tilskud. DOF er imidlertid stødt på eksempler, hvor kommuner er begyndt at lave begrænsninger i emnekredsen på trods af en manglende hjemmel her til.

For kommunen er der dog ikke økonomi i emnebegrænsningen, idet kommunen frit kan fastsætte rammens størrelse og på den måde styre økonomien, men emnebegrænsningen kan flytte aktiviteter væk fra den folkeoplysende voksenundervisning, hvilket DOF ikke finder acceptabelt.

Afslutning

DOF håber, at ovenstående kan medvirke til en styrkelse af den endelige lov. Samtidig må vi nævne, at lovforslaget ikke medfører mindre bureaukrati og færre administrative opgaver for den enkelte aftenskole, hvilket vi må beklage.

DOF vil afslutningsvis opfordre til, at loven tages op til revision indenfor en kortere årrække.

Med venlig hilsen

Ingolf Christensen

Formand

Henrik Christensen

Sekretariatsleder

DUF
DANSK UNGDOMS FELLESMÅG

Uddannelsesstyrelsen

Att.: Liz Nymann Lausten
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

13. april 2011

Forslag til lov om ændring af folkeoplysningsloven

Kontaktperson
Kåre Månsson
Tlf. dir.: 60201405
E-mail: km@duf.dk

DUF takker for muligheden for at afgive høringssvar i forbindelse med ændringen af folkeoplysningsloven.

DUF er som udgangspunkt positivt indstillet overfor størstedelen af de foreslåede ændringer. Specielt forslaget om at indføre kommunale folkeoplysningspolitikker ser DUF positivt på. Folkeoplysningspolitikker giver en god ramme for at videreudvikle folkeoplysningen og sikre, at man i alle landets kommuner bliver forpligtet på at sætte sig mål for udviklingen i kommunen.

Brugerinddragelse

For DUF er det vigtigt at det lokale folkeoplysende foreningslivs indflydelse bliver bred og mangfoldig.

DUF ser derfor også positivt på at lovændringen cementerer kravet om inddragelse af foreningslivet i beslutningerne på deres områder. Det er dog vigtigt at den brugerinddragelse, som loven nu gør til et krav, bliver formel og reel, jf. udvalgsrapporten fra regeringens folkeoplysningsudvalg. For at sikre en formel og reel brugerinddragelse anbefaler vi, at det i lovforslaget konkretiseres: at alle folkeoplysende foreninger inddrages, at der stilles krav til frekvensen af inddragelse. Ydermere bør det sikres, at det politiske niveau også indgår i dialogen, så det ikke bliver muligt for en kommune kun at lade det frivillige foreningsliv have kontakt med embedsværket.

Efter vores opfattelse har folkeoplysningsudvalgene derfor fået en for hård behandling i lovforslaget. I de fleste kommuner er folkeoplysningsudvalgene et godt udgangspunkt for at sikre reel brugerindflydelse og vi frygter, at formuleringen i bemærkningerne om at "*Forpligtelsen til at sikre brugerindflydelse erstatter de frivillige kommunale folkeoplysningsudvalg*" vil blive opfattet som et signal til at nedlægge de eksisterende folkeoplysningsudvalg.

Vi ser derfor gerne, at det tydeliggøres i lovforslaget, at brugerinddragelse ikke ses som et alternativ til folkeoplysningsudvalgene, men et supplement der udvider kommunens muligheder for at inddrage det lokale foreningsliv.

Side 2

Lokaletilskud

Det er med stor glæde at DUF ser, at regeringen ikke ønsker at ændre på de nuværende regler for lokaletilskud. Efter vores opfattelse har alle folketingets partier udvist stor forståelse for hvilke uoverskuelige konsekvenser en ændring ville have medført for mange lokalforeninger. Det er vi i DUF og vores medlemsorganisationer meget taknemmelige for.

Videnscenter

Udvalgsarbejde i Det Nationale Folkeoplysningsudvalg har vist, at der mangler en systematisk indsamling af viden, om det folkeoplysende arbejde. Vi har derfor store forventninger til oprettelsen af et videnscenter for folkeoplysning, der især vil beskæftige sig med den ikke-idrætslige del af folkeoplysningen, og indgår positivt i arbejdet med at sikre, at videnscenteret bliver en succes fra starten.

DUF er dog bekymret for hvordan centeret sikres overlevelse efter de første 3 år, når finansieringen udløber.

Partnerskaber

I forhold til lovens muligheder for partnerskaber vil vi advare mod, at der kommunalt lægges for meget vægt på muligheder i form af kommunens behov for opgaveløsning frem for at udvikle hele foreningslivet. Flertallet af de mange danske lokalforeninger, det gælder både de samfundsengagerede og idébestemte samt de idrætslige, er små og drevet af ulønnede frivillige kræfter. Disse foreninger er sjældent stærke nok til at kunne løfte de ofte ressourcetunge partnerskaber som kommunerne ønsker. Kommuner der ønsker at indgå i partnerskaber bør derfor overveje størrelsen på projekter, så de er tilpasset foreningslivet.

Det er afgørende at partnerskaber ikke betyder en udhulning af den eksisterende støtte, men at partnerskaber finansieres ved tilførsel af ekstra midler. Ligeledes bør der i kommunerne være opmærksomhed på, at tilbyde uddannelse og vejledning, så foreningerne bliver klædt på til at kunne løfte opgaverne.

Medborgerskab og demokratiforståelse

DUF støtter fuldt ud tydeliggørelsen af formålet med folkeoplysning. Det gøres helt klart, at det er det aktive medborgerskab og fremme af demokratiforståelse, der er formålet med folkeoplysningen. Det er vores håb at denne tydeliggørelse er med til at sikre, at der ikke på sigt sker en undergravning af det nære medborgerskab og demokrati, fordi der sættes for

meget fokus på løsningen af konkrete problemstillinger, som fx integration og sundhed. Det centrale og værdifulde i folkeoplysningen er, og skal vedblive med at være, at borgere samles efter anskuelser og interesser i demokratiske fællesskaber.

For DUF er denne tydeliggørelse særlig vigtig, fordi den sætter fokus på det idébestemte og samfundsengagerende børne- og ungdomsarbejdes evne til at danne 'fremtidens borgere'. Med andre ord, så lærer børn og unge om værdier, der er grundstenene i det moderne samfund. De lærer at tage ansvar for eget liv og omverden, samt at deltage aktivt i demokratiet.

Udviklingspuljer

DUF ser positivt på kravet om udviklingspuljer i alle kommuner. Det er dog vigtigt, at formålet med puljen bliver udvikling af eksisterende og nye foreninger. Hvis man støtter selvorganiserende grupper bør dette ske i et forsøg på at hjælpe dem frem mod at blive foreninger. For det er i denne foreningsmodel den demokratiske organisering sikres.

Bevarelse af muligheden for at indklage kommunale afgørelser til undervisningsministeren

Vi ser gerne at reglerne i den nuværende § 42 bevares. Undervisningsministerens mulighed for at fastsætte regler for hvilke af kommunalbestyrelsens afgørelser, der kan indbringes for ministeren. Selvom ministeren ikke på nuværende tidspunkt har gjort brug af muligheden i § 42, ønsker vi bestemmelsen bevaret, samt at undervisningsministeren udnytter muligheden. Nogle af vores foreninger oplever at enkelte kommuner ikke vil anerkende dem, som folkeoplysende foreninger, selvom de er anerkendt, som dette i resten af landets kommuner. Her bør der være mulighed for at indbringe afgørelsen for undervisningsministeren.

DUF ser frem til, at de forslåede ændringer træder i kraft, og står naturligvis til rådighed, hvis der er yderligere spørgsmål til høringssvaret.

Med venlig hilsen

Kåre Månsson
Generalsekretær

Undervisningsministeriet
Uddannelsesstyrelsen
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

liz.nymann.lausten@udst.dk

Den 13. april 2011

Forslag til lov om ændring af folkeoplysningsloven

Tak for det til sendte udkast til forslag til revision af folkeoplysningsloven og for muligheden for at kommentere udkastet.

Forslaget markerer en fin modernisering af den eksisterende lov og indeholder nogle markante fornyelser. I store træk korresponderer forslaget også med de forslag, Folkeoplysningsudvalget fremlagde sidste efterår, og DGI kan derfor tilslutte sig de væsentligste elementer i forslaget.

Konkret finder vi anledning til at kommentere følgende forhold:

- *Ny formålsparagraf.* Begreberne "demokratiforståelse" og "aktivt medborgerskab" indføres i lovens formål. Det er en modernisering, der ligger helt i forlængelse af DGIs eget – moderniserede - værdigrundlag.
- *Forpligtelse til udarbejdelse af folkeoplysningspolitik.* Kommunerne bliver pålagt at udarbejde en folkeoplysningspolitik. DGI betragter forslaget som den mest markante og nyskabende ændring i forhold til den nuværende lov og ser frem til et konstruktivt samarbejde herom i de enkelte kommuner.
- *Brugerindflydelse.* I loven bliver der nu indført et egentligt krav om brugerinddragelse. Kombinationen af krav om brugerindflydelse og fleksibilitet til den enkelte kommune om selv at tilrettelægge formen er hensigtsmæssig. Men det er helt afgørende, at der bliver tale om både en formel og en reel brugerindflydelse.
- *Udviklingspulje.* Kommunalbestyrelsen skal afsætte et ikke nærmere fastsat beløb til udviklingsarbejde i forbindelse med organiserings-

Vi står selvfølgelig til rådighed for uddybende kommentarer og eventuelle spørgsmål.

Med venlig hilsen

Søren Riiskjær
Afdelingschef

Til
Uddannelsesstyrelsen,
Att.: Liz Nymann Lausten,
e-mail: liz.nymann.lausten@udst.dk

Hvidovre, den 12. april 2011

Sag 11/270 – Dok. 3035/11 SL/sih/kft

Høringssvar til høring vedr. ændring af lov om folkeoplysende voksenundervisning m.v.

Hermed følger høringssvar fra Danske Handicaporganisationer (DH) vedrørende ændring af lov vedrørende folkeoplysende voksenundervisning m.v.

Styrke mulighederne ifølge lovgivningens § 44, stk. 2

Som det væsentligste finder vi fra DH's side, at mulighederne for støtte til at deltage i folkeoplysende aktiviteter ifølge den nuværende lovgivnings § 44, stk. 2, må styrkes. I den nuværende ordning afsættes et beløb på finansloven. Den er pt. på ca. 3,5 mio. kr. I erkendelse af, at beløbet er for lille, har der været afsat midler i satspuljen. Den ordning udløber i 2012. Det er helt afgørende at videreføre finanslovsbevillingen på et højere niveau.

Satspuljebevillingen anvendes for nuværende fortrinsvist til befordring. Personer med behov for at få specialpædagogisk støtte, som f.eks. hjælpemidler, særligt tilrettelagte materialer eller tegnsprogstolk i folkeoplysningen, er henvist til at søge om dette i den sociale sektor. Uddannelsessektoren må påtage sig ansvaret som følge af princippet om sektoransvar. Lovgivningen må udformes, således at mennesker med handicap har den ret til støtte, der fremgår af handicapkonventionens artikel 24, stk. 1. Dette vil så vidt muligt ligestille personer med handicap med andre i forhold til muligheden for at deltage i livslang læring.

Debatskabende aktiviteter

Ifølge den nugældende lovgivning skal der afsættes et beløb svarende til 10 % af tilskuddet til lærer- og lederlønningerne til debatskabende aktiviteter. I foreninger, der fortrinsvist har undervisning for mennesker med handicap, er tilskuddet til løndelen ofte højere, end til almen undervisning. Derfor forpligtes disse foreninger til at arrangere et uforholdsmæssigt stort antal debatskabende aktiviteter. Vi vil foreslå, at forpligtelsen til debatskabelse i stedet relateres til grundtilskuddet. Det vil betyde, at foreninger med samme antal undervisningstimer vil have en forpligtelse af nogenlunde samme omfang, hvad angår debatskabende aktiviteter.

Følges forslaget vil der anslået frigøres et beløb på omkring 4 millioner kr. på landsplan. Dette beløb foreslår vi lægges oven i den pulje, der er til afholdelse af udgifter som følge af lovens § 44, stk. 2, der som tidligere nævnt har stærkt brug for at få tilført midler.

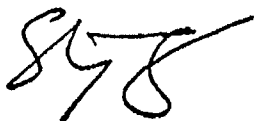
Kommunal folkeoplysningspolitik

Lovforslaget forpligter kommunerne til at udforme en politik for folkeoplysning. Vi anser dette for et sundt og godt forslag. Det bør skrives ind i lovgivningen, at handicaprådene skal høres i forbindelse med udarbejdelse af denne politik.

Kommunalt tilskud

I den nugældende lovgivnings § 11 kan kommunerne yde tilskud på op til 8/9 af lærer- og lederlønningerne. Vi finder denne bestemmelse for svag og mener, at den nye lovgivning må indeholde bestemmelser, der i langt højere grad forpligter kommunerne til at yde støtte til handicapundervisningen, der sikrer lige muligheder – også i forhold til deltagerbetalingen.

Med venlig hilsen

Stig Langvad
Formand

Undervisningsministeriet
liz.nymann.lausten@udst.dk

6. april 2011

Høringssvar fra Folkeuniversitetsnævnet til det fremsatte forslag til Lov om ændring af lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet (Demokratisk medborgerskab, styrkelse af folkeoplysningens lokale forankring, mindre bureaukrati m.v.)

Folkeuniversitetsnævnet har med interesse gennemgået og drøftet forslaget til en ny folkeoplysningslov. Folkeuniversitetet har traditionelt haft sit særlige kapitel i loven, og det noteres med tilfredshed, at det stadig er tilfældet.

Folkeuniversitetsnævnet noterer endvidere, at formålet med Folkeuniversitetets virksomhed i forslaget er ændret til "gennem folkeoplysende undervisnings- og foredragsvirksomhed at udbrede kendskabet til forskningens metoder og resultater samt fremme af demokratiforståelse og aktivt medborgerskab". Folkeuniversitetet sidestilles således med folkeoplysningslovens øvrige skoleformer, hvad angår fremme af demokratiforståelse og aktivt medborgerskab.

Folkeuniversitetsnævnet er opmærksomt på, at indskrivningen af demokrati og aktivt medborgerskab direkte i lovteksten tydeliggør en særlig samfundsmæssig forpligtelse. Heroverfor ønsker Nævnet imidlertid at markere, at der efter dets opfattelse intetsteds er blevet argumenteret overbevisende for, at der skulle være behov for en ændring af den hidtidige formålsparagraf, som gennem årtier har været en fuldt tilstrækkelig ramme omkring Folkeuniversitetets aktiviteter både i universitetsbyerne og ude i landet. Folkeuniversitetsnævnet skal derfor indtrængende anmode om, at formålsparagraffen ikke ændres.

Vedrørende forslaget i Folkeoplysningsudvalgets rapport om at skabe mere fleksible rammer end hidtil for folkeuniversitetsvirksomheden, så der gives mulighed for at gennemføre andre typer arrangementer end forelæsnings- og kursusdobbelttimer og honorere disse i andet end de traditionelle dobbelttimer, tager Folkeuniversitetsnævnet til efterretning, at Ministeriet ikke mener, at en afvigelse fra brugen af dobbelttimer kræver nogen lovændring. Folkeuniversitetsnævnet ser gerne en skriftlig tydeliggørelse af reglerne, f.eks. i den kommende bekendtgørelse om folkeuniversitetsvirksomheden.

Nævnet skal afslutningsvis beklage, at forslaget til en ny folkeoplysningslov ikke giver forbedrede økonomiske vilkår for folkeoplysningen og dermed heller ikke for Folkeuniversitetet.

10. april 2011

Undervisningsministeriet
Uddannelsesstyrelsen
Afdelingen for almene uddannelser
Frederiksholms Kanal
1220 København K

Att.: Liz Nymann Lausten

Høringssvar vedr.

"Lov om ændring af lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet (Demokratisk medborgerskab, styrkelse af folkeoplysningens lokale forankring, mindre bureaukrati m.v.)"

Foreningen Danske Orkesterdirigenter har flg. kommentarer i forbindelse med ovenstående lovforslag:

Amatørkulturens specifikke problemer (lokaler, solister, koncerter)

I forbindelse med det nationale Folkeoplysningsudvalg høringsrunde har flere foreninger inden for amatørkunsten (amatørteater, amatørmusik m.v.) givet udtryk for, at folkeoplysningsloven ikke tilgodeser deres behov (lokaler, solister, koncerter mm.), og at man ønsker dette ændret – evt. ved at indskrive en "tredje søjle" for amatørkunstneriske aktiviteter i loven. Der har imidlertid ikke været lydhørhed fra det nationale Folkeoplysningsudvalg for dette problem.

Danske Orkesterdirigenter vil gerne gøre opmærksom på det amatørkunstneriske områdes særlige problemer og opfordre til, at de bliver løst.

Tilskud

Tilskuddet til folkeoplysende voksenundervisning har længe været ekstremt lavt og blev allerede i 2002 inden finanskrisen sat til at være max. 1/3 af aflønning til ledere og lærere. Dette - sammen med det offentliges ønske om at gøre folkeoplysningen til et instrument for løsningen af kommunens opgaver - giver en mistanke om, at lovgiverne ønsker at nedtone civilsamfundets organiseringer, som ellers udgør en vigtig del af den demokratiske kultur, til fordel for en instrumentel brug af folkeoplysningen som forberedelse til at være en del af arbejdsstyrken og eller som en del af det offentliges opgaveløsning. Danske Orkesterdirigenter mener, at det i stedet for er vigtigt at se civilsamfundets grupperinger som rum for frie udfoldelser og dermed som en vigtig del af aktivt medborgerskab og personlig dannelse.

Danske Orkesterdirigenter mener, at man bør opgive ideen om offentlig opgaveløsning og i stedet hæve støtten til udgifterne til aflønning af lærere og ledere til 50 %.

Videnscenter

Det er ikke forståeligt, at det voksne frivillige kulturelle foreningsliv, som kan få støtte under folkeoplysningslovens § 16, ikke indgår i planerne omkring centrets opgaver.

Danske Orkesterdirigenter vil gerne påpege nødvendigheden af, at dette område - som en vigtig del af kunst- og kulturområdet - medtages for at få belyst alle folkeoplysende områder, hvor der sker en uformel læring.

Danske Orkesterdirigenter vil også påpege, at det er vigtigt at sikre centrets eksistens i mere end 3 år, da de tiltag, der sker på basis af den opsamlede viden, gerne skulle række langt frem.

Puljemidler

Det er foreslået, at Undervisningsministeriet skal prioritere puljemidler til at styrke bevidstheden om Danmark som et demokratisk samfund og til at give trænere og ledere i foreningsregi bedre redskaber til at håndtere kulturmødet.

Danske Orkesterdirigenter finder det positivt at der afsættes midler til dette område, men ønsker, at formuleringen "trænere og ledere" ændres til "trænere, ledere og bestyrelsesmedlemmer", da det vil være bedre dækkende.

Partnerskaber

Som nævnt er et af lovens nye punkter forslaget om, at kommunalbestyrelsen fremover skal kunne yde særlige tilskud til ... "indgåelse af partnerskaber om løsning af konkrete opgaver" (§8 a stk. 3).

Danske Orkesterdirigenter mener, at dette forslag er baseret på ukendskab til, hvad der driver mennesker til at deltage i folkeoplysende aktiviteter og foreningsliv samt ukendskab til deltagelse i frivilligt arbejde. Også den ovennævnte nedtoning af civilsamfundets grupperinger spiller efter Danske Orkesterdirigenter ind, og vi frygter, at de amatørkunstneriske aktiviteter, som næppe passer særlig godt ind i opgaveløsningen, bliver taberne, når midlerne skal fordeles.

Danske Orkesterdirigenter frygter, at partnerskaber til løsning af kommunale opgaver, med kommunernes nuværende mangel på økonomisk forpligtelse over for folkeoplysningen, vil blive prioriteret højere end folkeoplysningens øvrige aktiviteter, og det vil betyde endnu færre midler til området.

Danske Orkesterdirigenter mener, at det i stedet er vigtigt at have tillid til, at folkeoplysning og foreningsliv kan selv, og at de samfundsrelevante output, som ikke nødvendigvis behøver at være aftenskolen eller foreningslivets kerneaktivitet, nok alligevel skal vise sig som en sideeffekt.

Med venlig hilsen

Foreningen Danske Orkesterdirigenter
Steen Finsen
Vodroffsvej 6 D
1900 Frederiksberg C

Undervisningsministeriet
Uddannelsesstyrelsen
Kontor for styring af folkeskolen
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Att. Chefkonsulent Liz Nymann Lausten
Mail: liz.nymann.lausten@udst.dk

Vedrørende ”Høring over udkast til lov om ændring af lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet.”

Fritid&Samfund takker for at være høringspart til ovennævnte lovudkast.

Mange af forslagene er gode justeringer af den nuværende lovgivning, som vi helt kan tilslutte os, men der er også enkelte forslag, der vækker bekymring ikke mindst forslaget om, at folkeoplysningsudvalgsstrukturen skal udskrives af loven.

Set i forhold til at lovrevisionen fra starten var rettet imod at sikre aftenskolerne bedre vilkår, havde vi også håbet på en opblødning af tilskudsreglerne, således at kommunerne fik mulighed for at ophæve reglen om, at der maksimalt kan gives 1/3 i tilskud til lærer- og lederløn, men det er desværre ikke sket.

Forslaget om, at kommunerne bliver forpligtiget til at lave en folkeoplysningspolitik, er en interessant fornyelse som vi helt kan tilslutte os, og vi hilser med tilfredshed, at der ikke er sket en forringelse af lokaletilskuddet til det frivillige foreningsliv.

Bemærkninger til de enkelte forslag:

Brugerindflydelse

§5, §18, §34, §35

Det mest vidtgående forslag i ovennævnte udkast er afskaffelsen af den nuværende folkeoplysningsudvalgsstruktur, der har været garant for tre hovedprincipper i loven:

1. Princippet om brugerinddragelse i administrationen af loven
2. Princippet om den lokale forankring
3. Armslængdeprincippet, der sikrer, at området har en vis autonomi fra politisk styring, og forhindrer, at det ikke kun er kommunalbestyrelsen, der egenhændigt kan træffe alle beslutninger om, hvad der skal ske i foreningsliv og folkeoplysning.

Som erstatning for folkeoplysningsudvalget skal kommunerne ifølge forslaget forpligtes til at udforme en folkeoplysningspolitik, hvor de som minimum skal berøre følgende emner: Målsætninger, rammer, samspil, afgrænsning og karakteren af brugerinddragelsen. Det er dog en forpligtigelse, der er til at overse, på grund af at der ikke er noget krav om, hvad der skal stå i de enkeltes kommuners folkeoplysningspolitik, eller hvordan den skal udarbejdes.

Hvis udkastet ophøjes til lov, vil der reelt være tale om, at kommunerne får fuldstændige frie hænder til at styre folkeoplysningsområdet, og hermed fratages brugerne det ansvar for administrationen af loven, de har haft siden Fritidslovens ikrafttræden i 1969.

Fritid&Samfund anerkender, at kommunal selvbestemmelse er et på mange områder fornuftigt princip, men problemet er, at det i denne sammenhæng giver kommunerne mulighed for at fjerne de tre hovedprincipper, som lovgivningen på folkeoplysningsområdet traditionelt har bygget på: Armslængdeprincippet, den lokale forankring og ansvaret for administrationen af området.

Man må derfor spørge: Hvad er vigtigst? At kommunerne får mulighed for selvbestemmelse på et område, der omhandler, hvordan det civile samfund skal fungere, eller princippet om at de folkeoplysende aktører har en vis autonomi i forhold til en kommunalpolitisk styring?

Fritid&Samfund ser gerne, at folkeoplysningsudvalget bliver et lovbundet råd på linje med de kommunale ældebestyrelser. Det kan undre, at man på folkeoplysningsområdet ikke kan have et tilsvarende lovbundet råd. Er det vigtigere at prioritere den ældre del af befolkningen højere end de unge i foreningsliv og folkeoplysning?

Folkeoplysningsudvalgsstrukturen er udtryk for en reel brugerindflydelse, der er en armslængde fra den politiske styring, og det fungerer som et supplement til det repræsentative demokrati, fordi det giver foreningsliv, aftenskoler, det idebestemte ungdomsarbejde m.v. et reelt ansvar og en reel deltagelsesmulighed i vores folkestyre.

Bruger- og borgerinddragelse er ikke altid nemt at håndtere for de kommunale forvaltninger, og ikke alle folkeoplysningsudvalg har fungeret lige godt. Derfor er der behov for at smidiggøre folkeoplysningsudvalgsstrukturen, således at kommunerne får mulighed for at nedsætte udvalg og underudvalg m.v. med samme brugerindflydelse og kompetence som det nuværende udvalg, men lovforslaget går alt for vidt, når det giver kommunerne mulighed for at reducere brugerindflydelsen til et minimum.

Den reducerede brugerindflydelse kan specielt blive et problem for de mindre aktører på området (aftenskolerne, amatørkulturen, de idébestemte ungdomsforeninger), der ikke har samme kommunale bevågenhed som de store idrætsforeninger. Der er allerede eksempler på denne udvikling i nogle af de kommuner, der har nedlagt udvalget.

Det eneste positive i forslaget er, at det giver kommunerne mulighed for at beholde et folkeoplysningsudvalg, fordi der kan delegeres kompetencer fra kommunalbestyrelsen til et folkeoplysningsudvalg eller en anden konstruktion.

Men det forhindrer ikke, at vi med lovforslaget er ude på en glidebane, der startede med, at regeringen i 2003 besluttede, at udvalget skulle kunne nedlægges. En beslutning som nu følges op af et forslag om helt at skrive folkeoplysningsudvalgs-konstruktionen ud af lovgivningen.

Set i lyset af at den daværende undervisningsminister Ulla Tørnæs i 2003 havde en meget positiv bedømmelse af folkeoplysningsudvalgene i bemærkningerne til lovforslaget, virker det modsætningsfyldt, at det nu skal fjernes: *I lyset af de intentioner med folkeoplysningsudvalget, udvalgets opgavevaretagelse og de gode erfaringer, som mange kommuner har haft med folkeoplysningsudvalget, anbefales det imidlertid kommunalbestyrelserne at bevare folkeoplysningsudvalgene. Det forventes således, at hovedparten af landets kommuner fortsat vil nedsætte folkeoplysningsudvalg til at forestå administrationen af området* (2003/1 SF. L.66)

I forbindelse med fremsættelsen af ovennævnte lovforslag i 2003 frarådede en enig opposition at gøre det muligt for kommunerne at nedlægge udvalget, og pegede samtidig på, at det vil undergrave armslængdeprincippet, brugerindflydelsen og det deltagende demokrati.

Efterfølgende har det vist sig, at oppositionen havde ret i sin frygt for, at kommunerne ville benytte sig af muligheden af at kunne nedlægge folkeoplysningsudvalget, og der er i dag lidt mere end 20 kommuner, der ikke har et udvalg.

Nogle af disse har lavet en anden udvalgsstruktur med brugerdeltagelse, mens andre nøjes med at afholde møder med forskellige brugergrupper.

Det er dog vigtigt i denne sammenhæng at bemærke, at 2/3 af landets kommuner stadig har et udvalg, og det vil derfor være forkert at hævde, at folkeoplysningskonstruktionen grundlæggende ikke fungerer, men hvis det nye lovforslag vedtages, er der for os at se ikke tvivl om, at antallet vil falde yderligere, fordi folkeoplysningsudvalg ikke mere er noget, kommuner kan vælge fra, men noget som de skal vælge til, fordi det ikke mere er en del af selve lovkonstruktionen.

Som følge heraf foreslår vi:

- 1. At lovtæksten fastholder folkeoplysningsudvalgskonstruktionen med de nuværende kompetencer*
- 2. At det bliver muligt for kommunalbestyrelsen at uddelegere folkeoplysningsudvalgets kompetencer til et andet udvalg med brugerflertal.*

Tilskud til private lokaler m.v.

Fritid&Samfund hilser med tilfredshed, at der ingen ændringer er i reglerne for lokaletilskud, på grund af den nuværende ordninger fungerer godt og er et værn mod yderligere nedskæringer på området.

§7

Ny formålsformulering for den folkeoplysende voksenundervisning.

Vi kan helt tilslutte os, at opgaven med at fremme demokratiforståelse og aktivt medborgerskab bliver skrevet ind i formålsformuleringen på grund af, at det er en af de vigtigste samfundsmæssige opgaver for folkeoplysningsområdet.

§8 stk. 3

Det er en god idé at give kommunalbestyrelsen mulighed for at fravige kravet om deltagerbetaling, men på grund af den enkelte skole selv kommer til at betale merudgiften for en sådan aktivitet, er det tvivlsomt, hvor stor en effekt forslaget får.

§8 stk. 4

Muligheden, for at kommunalbestyrelsen kan godkende voksenundervisning for en bestemt afgrænset deltagerkreds, giver bedre mulighed for at nå nye målgrupper.

§8 stk. 4

Fritid&Samfund er tilfreds med, at emnekredsen for fleksible tilrettelæggelsesformer udvides, således at aftenskolerne kan tilpasse kursusudbuddet til de nye teknologiske muligheder.

§8 a

Forslaget om, at der kan gives tilskud til partnerskaber om løsningen af konkrete opgaver, er interessant, men vi kan frygte, at den nye tilskudsordning kan bidrage til at flytte tilskud fra folkeoplysningsområdet til andre kommunale opgaver.

§11 stk. 3

Det er en skuffelse, at aftenskoleområdet ikke får forbedret den økonomiske situation, på trods af at Det Nationale Folkeoplysningsudvalg anbefalede, at max 1/3 grænsen blev hævet til mindst 50 %.

Konsekvensen af, at aftenskolerne ikke får forbedret de økonomiske vilkår, kan meget vel blive, at aftenskolen vil forsvinde som tilrettelæggelsesform.

Fritid&Samfund har fra starten af lovprocessen peget på, at den bedste løsning i den nuværende økonomiske situation er at ændre kravet om, at der højst kan ydes 1/3 i tilskud til lærer- og lederløn, til: *At der minimum skal ydes 1/3 i tilskud*. En sådan ændring vil betyde, at kommunalbestyrelserne får større selvbestemmelsesret på dette område, og vil kunne give aftenskolerne bedre arbejdsbetingelser.

§14

Den nye formålsformulering for det frivillige folkeoplysende arbejde kan vi tilslutte os af samme årsag som nævnt i § 7.

§34

Fritid&Samfund kan tilslutte sig, at det bliver et krav, at kommunalbestyrelsen vedtager en politik for den folkeoplysende virksomhed, men tror ikke en sådan politik får den store betydning, hvis den ikke administreres af et udvalg med brugerdeltagelse.

§35

Forslaget om, at kommunalbestyrelsen skal sikre, at den folkeoplysende virksomhed inddrages i alle sammenhænge af generel betydning for denne virksomhed, er for os at se af afgørende betydning for områdets udvikling, men som det var tilfældet med § 34, er det svært at se, at det kan lade sig gøre, uden at kravet administreres af et udvalg, der er nedsat til at varetage opgaven: Et folkeoplysningsudvalg eller et tilsvarende udvalg med repræsentanter fra alle de områder, loven dækker.

Fritid&Samfund foreslår derfor: *At det af §35 fremgår, at det skal være muligt at nedsætte et eller flere underudvalg for at sikre en reel brugerindflydelse.*

§45

Det er skuffende, at det nye lovforslag ikke sætter mere fokus på daghøjskolen end en lille tilføjelse til dens formålsparagraf.

Daghøjskolen har vist sig at være en meget anvendelig skoleform til at få gruppen uden for arbejdsmarkedet motiveret til enten at få et arbejde eller påbegynde en uddannelse. Set i lyset af at arbejdsløshedsprocenten har været støt stigende, er der behov for at give daghøjskolerne bedre arbejdsvilkår.

Med venlig hilsen

Leif Max Hansen/
Steffen Hartje

Fritidssamrådet i Danmark

Landssamråd for medarbejdere inden for fritids- og folkeoplysningsområdet i kommunerne i Danmark

Allerød 11. april 2011

Undervisningsministeriet
Liz Nymann Lausten

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt Folkeuniversitetet.

Fritidssamrådet i Danmark takker for muligheden for at afgive høringssvar til ovenstående lovforslag.

Samrådet er tilfreds med en lang række af de skitserede forslag til en ny Lov om støtte til Folkeoplysning, som i et meget begrænset omfang gør loven mindre bureaukratisk. Samrådet ser dog muligheder for, at en ny lov kunne indeholde mere afbureaukratisering end tilfældet er.

Manglende afbureaukratisering

Samrådet ser primært to steder, hvor det havde været ønskeligt med en større afbureaukratisering.

Lokaletilskud

Samrådet så gerne at reglerne om lokaletilskud blev forenklet, således at det som minimum blev muligt lokalt at fastlægge, hvilke omkostninger der kan medtages i forbindelse med tilskuddet.

Reglerne for hvilke omkostninger der kan medtaget kan indarbejdes i en folkeoplysningspolitik.

Distriktsforeninger

Regler om tilskud til distriktsforeninger er meget bureaukratiske og vil kunne ændres relativt nemt, uden gener for distriktsforeningerne og med mulighed for en mere hensigtsmæssig og nemmere administration.

Det foreslås, at distriktsforeningerne statsstøttes via landsorganisationerne

Ændret formålsformuleringer

Vi kan fuldt tilslutte os de nye formålsformuleringer for den folkeoplysende voksenundervisning og for folkeoplysende foreningsarbejdet.

Såvel demokratiforståelse og aktivt medborgerskab er to vigtige kompetencer at have som borger. Det er en klar opgave for folkeoplysningen at bidrage til at udvikle disse kompetencer.

Funktion	Navn	Kommune	Tlf	Mobil	E-mail
Formand	Kai Raun	Allerød	4810 0386	4068 0355	kara@alleroed.dk
Kasserer	Hanne Bjerg	Lemvig	9663 1358	3045 3856	hanne.bjerg@lemvig.dk
Næstformand	Henning Elmclund	Vallensbæk	4797 4515	2727 4519	he@vallensbaek.dk
Sekretær	Irene Dunker	Bornholm	5692 1326	3018 2179	irene.dunker@brk.dk
Øvrige medlemmer	Berith Ellegaard Andreassen	Varde	7994 7270	2494 8656	bera@varde.dk
	Flemming Beck Christensen	Ringsted	5762 6243	3024 4409	fbc@ringsted.dk

Præcisering af muligheden for indgåelse af partnerskaber

Mulighederne for indgåelse af partnerskab mellem foreningerne og kommunerne har altid været til stede. Fritidssamrådet er tilfreds med, at det nu er præciseret, at muligheden er der.

Der er mange muligheder for at løfte opgaver i fællesskab mellem kommunerne og den folkeoplysende voksenundervisning såvel som foreningsområdet

Folkeoplysningspolitik

Præciseringen af at kommunerne skal udforme en Folkeoplysningspolitik og det skal ske i samarbejde med brugerne, er en god og spændende fornyelse i loven.

Med politikken får hele det folkeoplysende område politisk bevågenhed, hvilket er vigtigt for folkeoplysningens fremtid.

Udviklingspuljen

Samrådet er tilfreds med, at udviklingspuljen er blevet en skal-regel. Det giver større mulighed for at tilskynde og understøtte ønsket om, at folkeoplysningen skal bidrage til aktivt medborgerskab.

Det er dog beklageligt, at der ikke udløses ”dut-midler”, da vi frygter at puljen vil udhule det direkte tilskud til undervisning og aktivitet.

Vi skal bemærke, at da 5%-puljen (udviklingspuljen) blev indført ved lovens start i 1990, blev der ikke tilført ekstra midler til kommunerne, men ved ændringen til ikke at være en skal-regel, blev kommunerne trukket i bloktilskud. Det ville på denne baggrund være glædeligt, hvis der blev tilført midler til kommunerne, når udviklingspuljen nu igen bliver en skal-regel.

Det er vores vurdering, at ved tilførsel af midler, vil puljen få meget større værdi.

Ændrede regler for brugerinddragelse

Det er beklageligt, at Folkeoplysningsudvalget er faldet helt ud af loven.

Det er dog glædeligt, at der bliver mulighed for at etablere anden form for brugerinddragelse og kommunalbestyrelsen kan delegere sin kompetence til et brugerudvalg.

Med venlig hilsen

Kai Raun

Formand for Fritidssamrådet i Danmark

Undervisningsministeriet
Uddannelsesstyrelsen
Att.: liz.nymann.lausten@udst.dk

Høring over udkast til lovforslag om ændringer af folkeoplysningsloven

Med skrivelse af 30. marts 2011 har Undervisningsministeriet fremsendt udkast til lovforslag om en række ændringer af folkeoplysningsloven, idet man har anmodet bl.a. KL om bemærkninger hertil. Det fremgår af ministeriets skrivelse, at høringssvar vil blive videresendt til Folketingets Uddannelsesudvalg.

Indledningsvis skal KL stærkt beklage, at der ikke med lovforslaget tages hul på en helt nødvendig regelforenklings. KL havde som sit hovedsynspunkt i arbejdet i regeringens Folkeoplysningsudvalg, at den nuværende meget detaljerede folkeoplysningslov bør erstattes af en mere tidssvarende rammelov med større kommunal frihed til i samarbejde med de folkeoplysende foreninger at vælge løsninger, der passer til de lokale behov.

Særligt folkeoplysningslovens regler om anvisning af offentlige lokaler og om lokaletilskud til foreningernes egne og lejede lokaler er overdrevent udviklede og detaljerede, og en del af lovens formuleringer stammer helt tilbage fra fritidsloven i 1968. I meget højere grad end dengang sker driften af lokaler og anlæg til fritidsformål i dag ofte i et tæt samspil mellem kommune og foreningsliv, og lovens lokaleregler er en forhindring for fornuftige og fleksible samarbejdsformer med foreningerne. KL har i skrivelse af 4. marts 2011 til Folketingets Uddannelsesudvalg givet en række eksempler på utidssvarende lokaleregler.

Regeringen har i sit regelforenklingsudspil Mere tid til Velfærd netop peget på behovet for en forenkling af folkeoplysningslovens lokaletilskudsregler, og KL kan helt tilslutte sig dette ønske.

Den 13. april 2011

Jnr 03.08.02 K04
Sagsid 000229021

Ref MKA
mka@kl.dk
Dir 3370 3359

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

www.kl.dk

1/2

Hvis lovudkastet havde indeholdt forslag til en rammelovgivning med større frihedsgrader for kommunerne, havde KL fundet det naturligt, at der parallelt hermed blev stillet krav om, at den enkelte kommune skulle udmønte denne frihed til i en lokal folkeoplysningspolitik at beskrive kommunens indsatsområder og tilskudsregler. Da lovudkastet ikke indeholder forslag om en sådan rammelovgivning, kan KL ikke tilslutte sig forslaget om en obligatorisk kommunal folkeoplysningspolitik. Dette tilkendegav KL i øvrigt allerede i en mindretalsudtalelse til folkeoplysningsudvalgets rapport i maj 2010.

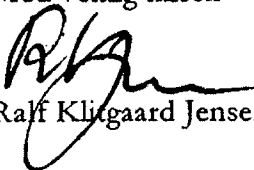
KL kan tilslutte sig lovudkastets forslag om ændrede regler for brugerinddragelse på folkeoplysningsområdet.

KL skal foreslå, at reglerne om distriktsforeninger udgår af folkeoplysningsloven. Reglerne om distriktsforeninger giver anledning til et betydeligt bureaukrati i kommunerne, og efter KL's opfattelse vil det være mere hensigtsmæssigt, at de lokalforeninger, der deltager i distriktsforeningernes arrangementer, i stedet modtager tilskud via deres egen kommune.

Endelig tager KL forbehold for kommunale merudgifter som følge af lovforslaget efter de almindelige regler om det udvidede totalbalanceprincip (DUT).

Sagen har endnu ikke været behandlet i KL's bestyrelse, og KL må derfor forbeholde sig at fremsende yderligere synspunkter i sagen.

Med venlig hilsen

Ralf Klitgaard Jensen

Undervisningsministeriet
Uddannelses Styrelsen
Afdelingen for almene uddannelser
Frederiksholms Kanal
1220 København K
Att.: Liz Nyman Lausten

København den 8. april 2011

Hørings svar vedr. "Lov om ændring af lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet (Demokratisk medborgerskab, styrkelse af folkeoplysningens lokale forankring, mindre bureaukrati m.v.)".

Generelle kommentarer

Kulturelle Samråd i Danmark har flg. generelle kommentarer i forbindelse med høringsrunden om ovenstående lovforslag:

Der er ofte – selv blandt områdets egne politikere - en misforstået opfattelse af, at al foreningsliv/fritidsliv/folkeoplysning i Danmark er støttet over Folkeoplysningsloven. Dette er imidlertid ikke rigtigt. Folkeoplysningsloven er kun for dele af foreningsliv/fritidsliv/folkeoplysning.

Loven er delt op i 2 dele. Den ene del støtter voksenundervisning, dvs. de voksne, der deltager på et undervisningshold med en underviser. Den anden del støtter det frivillige foreningsliv, men vel at mærke kun den del, der udgøres af børn og unge *under* 25 år. Det betyder, at en stor del af det kulturelle foreningsliv for voksne ikke er dækket af denne lov, eller nogen lov for den sags skyld. For selv om der eksisterer en paragraf (§16) i Folkeoplysningsloven, der åbner mulighed for, at kommunerne kan støtte frivillige foreninger for voksne, er der - som Kulturelle Samråd i Danmarks konstaterede ved en undersøgelse foretaget i slutningen af november 2010 - kun 4 (fire) kommuner i landet, der gør brug af denne paragraf!

Det betyder, at der sker en diskrimination af nogle fritidsområder for voksne. Voksne, der går til madlavning, engelsk, korsang o. lign. på aftenskolen i deres fritid, kan få støtte til deres aktivitet, hvorimod en del voksne, der er aktive i foreninger på bl.a. det kulturelle område - kunstforeninger, musikforeninger, foreninger på kulturarvs området m.v. - ikke kan. Og det på trods af, at der begge steder sker en læring, der øger "deltagernes almene og faglige indsigt og færdigheder", at "den enkeltes evne og lyst til at tage ansvar for eget liv og til at deltage aktivt og engageret i samfundslivet" begge steder styrkes, og at man på begge områder fremmer "demokratiforståelse og aktivt medborgerskab". Man kan endda sige, at deltagerne i det voksne foreningsliv er tættere på demokrati og aktivt medborgerskab, da hver enkelt aktivitet - i modsætning til aftenskolernes - udgør en selvstændig forening med egen bestyrelse.

Da Undervisningsministeren i 2009 nedsatte det (såkaldte) Nationale Folkeoplysningsudvalg, håbede de frivillige kulturelle organisationer på en plads i udvalget, så den manglende lovgivning på området kunne indgå som en del af debatten. Imidlertid kom udvalget kun til at bestå af de områder, der i forvejen var dækket af lovgivningen, og den brede debat om folkeoplysning og foreningsliv udeblev. De frivillige kulturelle organisationer er igen blevet holdt uden for lovgivningen, og det betyder, at området også bliver for-

bigået, når det drejer sig om mulighed for vidensopsamling og deltagelse i dialogforum, som det øvrige folkeoplysende område efter afslutningen af Folkeoplysningsudvalgets rapport er blevet stillet i udsyn af Undervisningsministeren. Netop manglende repræsentation i dialogforummet, der i bemærkningerne til lovforslaget er beskrevet som et forum, hvor "de forslag i folkeoplysningsudvalgets rapport, som regeringen anser som opfordringer til regeringen eller andre aktører, vil kunne drøftes", betyder, at de kulturelle (voksen)foreninger bliver dobbelt ramt. Også det faktum, at området ikke er omfattet af den forskning og vidensopsamling, der vil ske via videnscentret, vil stille dem ringere på det samlede fritidsområde.

Kommentarer til enkelte punkter i lovforslaget

Kulturelle Samråd i Danmark vil dog på trods af ovenstående give flg. kommentarer til lovforslaget:

Udviklingsarbejde

Af lovforslaget fremgår det, at kommunalbestyrelsen ud over den nuværende årlige beløbsramme skal fastsætte og fordele en beløbsramme "til udviklingsarbejde inden for lovens område".

Kulturelle Samråd i Danmark finder, at det er positivt, at de, der er omfattet af loven, får adgang til udviklingsmidler. Men det er samtidig Kulturelle Samråd i Danmarks ønske, at *alle* de enkelte fritidsområder, folkeoplysningen og *hele* foreningslivet, får mulighed for at søge udviklingsmidler, og at der ikke sker en favorisering af nogen områder.

Brugerindflydelse og nærdemokrati

Kulturelle Samråd i Danmark finder, at det er positivt, at folkeoplysningsområdet får indflydelse på en formuleret politik og på budget og tilskudsregler for området. Men det fremgår ikke præcist, hvorledes man sikrer denne indflydelse, og det fremsatte forslag gælder desuden kun en del af fritidslivet. Det er imidlertid Kulturelle Samråd i Danmarks ønske, at de enkelte fritidsområder, både folkeoplysning og *hele* foreningslivet inddrages i nærdemokratiet som høringsparter efter armslængdeprincippet på hvert sit område i forbindelse med politik og økonomi på områderne. Folkeoplysningsudvalgene, som de ser ud i dag, er ikke sådanne armslængderåd, og kulturen har aldrig haft en fast plads (hvis nogen) i disse. Lovgiverne bør derfor overveje, hvilke tiltag, man vil sætte i værk for også at give både folkeoplysningen og det voksne frivillige kulturelle foreningsområde muligheder for en (lovbunden) indflydelse på politik og økonomi, således at man for fremtiden er pligtig til at inddrage kulturelle samråd, aftenskoleråd, ungdomsråd, idrætsråd osv. i beslutningsprocesser om borgernære tiltag.

Partnerskaber

I lovforslaget foreslås, at kommunalbestyrelsen fremover skal kunne yde særlige tilskud til ... "indgåelse af partnerskaber om løsning af konkrete opgaver" (§8 a stk. 3).

Det er i lovforslaget samt i bemærkningerne hertil meget uklart, hvem kommunen kan indgå partnerskab med. Er det den enkelte aftenskole og dermed de professionelle ansatte (de fleste frivillige foreninger på lokalt plan har ikke ansatte), eller er det deltagerne, der som frivillige skal indgå i et samarbejdsprojekt? Hvis det første er tilfældet, mener Kulturelle Samråd i Danmark ikke, at forslaget hører hjemme i Folkeoplysningsloven med (dens nu foreslåede) formålsparagraf.

Hvis det er deltagerne i aftenskoleaktiviteter og de frivillige i foreningslivet, finder Kulturelle Samråd i Danmark, at det er en risikabel vej at gå at instrumentalisere folkeoplysning og foreningsliv. Det kan ikke være folkeoplysningsens opgave at være med til at løse systemproblemer, ligesom det ikke er folkeoplysningsens opgave at agere ulønnet arbejdskraft for det offentlige.

Forslaget baserer sig - som Kulturelle Samråd i Danmark ser det - på ukendskab til, hvad der driver mennesker til at deltage i folkeoplysende aktiviteter og foreningsliv og på ukendskab til karakteren af frivilligt arbejde. Desuden kan man frygte, at det er de stærke aftenskoler og de stærke foreninger, der løber med en stor del af midlerne og dermed de små, der bliver taberne. Man kan også frygte, at partnerskaberne til løsning af kommunale opgaver (som supplement til kommunernes skrantende økonomi) med kommunernes

nuværende mangel på økonomisk forpligtelse over for folkeoplysningen, vil blive prioriteret højere end folkeoplysningens øvrige aktiviteter, og det vil betyde endnu færre midler til området. Kulturelle Samråd i Danmark mener, at det i stedet er vigtigt at have tillid til, at folkeoplysning og foreningsliv kan selv, og at de samfundsrelevante output, som ikke nødvendigvis behøver at være aftenskolens eller foreningslivets kerneaktivitet, nok alligevel skal vise sig som en sideeffekt.

Tilskudsregler

Kulturelle Samråd i Danmark mener, at det er problematisk at lovforslaget bibeholder tilskuddet til aflønning af ledere og lærere på det lave "max. 1/3". Det signalerer – sammen med ovenstående - en problematisk nedtoning af civilsamfundets organiseringer, som ellers udgør en vigtig del af den demokratiske kultur.

§ 16

Hvad angår § 16, der giver kommunalbestyrelsen mulighed for at beslutte at yde tilskud til aktiviteter "inden for idræt samt idébestemt og samfundsendagerende foreningsarbejde for personer over 25 år", mener Kulturelle Samråd i Danmark, at lovgiverne bør finde en løsning for den lovløse del af foreningslivet. I hvilken form, det skal ske, kan passende tages op i en demokratisk debat aktørerne imellem.

Venlig hilsen

Bente Schindel, sekretariatsleder
på vegne af Kulturelle Samråd i Danmarks bestyrelse

Valby, den 15. april 2011.

Høringssvar til udkast til forslag til lov om ændring af lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet (Demokratisk medborgerskab, styrkelse af folkeoplysningens lokale forankring, mindre bureaukrati m.v.) – Styrelsens skrivelse af 30. marts 2011, sagsnr. 053.38J.261

Under henvisning til ovennævnte takker LOF for muligheden for at afgive høringssvar, der følger herunder.

LOF ser med tilfredshed, at lovforslaget i vidt omfang tager udgangspunkt i en række forslag, der er fremsat i rapporten *Folkeoplysningens samfundsmæssige betydning – Rapport fra Folkeoplysningsudvalget*, september 2010.

Tilskud til den folkeoplysende voksenundervisning

Vi konstaterer med dyb beklagelse, at lovforslagets § 11, stk. 3 fastholder det gældende tilskud på 1/3 og således ikke følger op på forslag 33 i ovennævnte rapport om en omlægning af tilskud til den folkeoplysende voksenundervisning, således at dette fremover udgør mindst 50 % af de folkeoplysende foreningers samlede udgifter til leder- og lærerløn. Nedskæringerne på området gennem årene er til fulde dokumenteret: lovændringen i 2002, et reduceret bloktilskud til kommunerne i 2003, faldende tilskud i kommunerne.

Derfor anbefaler LOF stærkt, at man følger rapportens forslag 33.

LOF støtter forslaget om, at der i den kommunale beløbsramme fremover kan indgå midler til udviklingsarbejde inden for lovens område (§ 6, stk. 1, pkt. 3), samt at der kan ydes særlige tilskud til indgåelse af partnerskaber om løsning af konkrete opgaver (§ 6, stk. 2, § 8 a, pkt. 3).

Vi ser med tilfredshed af bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser, at formål og fordelingsprincipper m.v. for puljen til udviklingsarbejde skal indgå i den kommunale folkeoplysningspolitik. Vi tager forbehold for finansiering af puljen. Med henvisning til udviklingen i det kommunale tilskud til den folkeoplysende voksenundervisning, kan LOF ikke støtte at midlerne til udviklingspuljen tages fra tilskuddet til den folkeoplysende voksenundervisning.

Fravigelse af kravet om deltagerbetaling

Vi hilser med tilfredshed muligheden for, at en kommunalbestyrelse kan fravige kravet om deltagerbetaling (§ 7, stk. 2). Det er tilfredsstillende at se, at der skal sikres brugerinddragelse her. Det er vigtigt, at kriterierne for fravigelse bliver så enkle at administrere som muligt, såvel for den enkelte kommune som for deltagerne og de folkeoplysende foreninger, hvis folkeoplysningen skal have fat i udsatte grupper.

Kommunal folkeoplysningspolitik

LOF ser med meget stor tilfredshed, at § 34 i lovforslaget følger op på forslag 2 i rapporten fra folkeoplysningsudvalget. Vi har på den baggrund forventning om, at der fremover bliver udvist større interesse for og indsigt i det folkeoplysende område, således at dette forhåbentlig kan få en naturlig plads i den samlede folkelige kultur- og fritidspolitik.

Brugerinddragelse

Lovforslagets § 34, pkt. 6, og § 35 ser vi med stor tilfredshed som en opfølgning på forslag 37 i folkeoplysningsudvalgets rapport. Det er meget vigtigt for LOF, at brugerne lovmæssigt sikres en formel og reel brugerindflydelse. LOF anbefaler derfor at muligheden for at fastholde folkeoplysningsudvalg prioriteres.

Videncenter og Dialogforum

LOF ser frem til den snarlige oprettelse af et videncenter (forslag 3 i folkeoplysningsudvalgets rapport), som vi forventer skal dække hele det folkeoplysende område. Vi har i mange år savnet evalueringer og undersøgelser af vort område, herunder også aktuelle og brugbare statistikker. Vi ønsker, at et videncenter kan medvirke til at styrke og synliggøre folkeoplysningen.

Folkeoplysningsudvalgets rapport anbefaler etablering af et Dialogforum. Vi ser derfor med tilfredshed, at Undervisningsministeriet i løbet af indeværende år vil tage initiativ til nedsættelse af et sådant forum.

I øvrigt henviser LOF til høringsvaret fra Dansk Folkeoplysnings Samråd.

Med venlig hilsen

Per Paludan Hansen
Sekretariatsleder

Undervisningsministeriet
Liz.nymann.lausten@udst.dk

København d. 19. april 2011

Vedrørende høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet (Demokratisk medborgerskab, styrkelse af folkeoplysningens lokale forankring, mindre bureaukrati mv.)

NETOP netværk for oplysning takker for lejligheden til at give høringssvar i forbindelse med ovennævnte lovforslag.

NETOP har disse bemærkninger til lovforslaget:

Lovforslaget bygger på resultatet af det nationale folkeoplysningsudvalgs arbejdet, som er sammenfattet i Rapporten: Folkeoplysningens samfundsmæssige betydning". NETOP kan tilslutte sig samtlige forslag i rapporten, men ønsker at fremhæve at den folkeoplysende voksenundervisning i betydningen aftenskole siden lovændringen i 2002 har oplevet en drastisk tilbagegang i offentlig støtte.

Til lovforslagets nr. 11:

NETOP vil stærkt anbefale, at forslaget vedrørende det kommunale tilskud til folkeoplysende voksenundervisning ændres, så det udgør mindst 50 % af udgifterne til aflønning mv. af lærere, ledere. For at undgå at forslaget medfører mindre aktivitetsniveau i kommunerne skal forslaget nødvendigvis følges af en genopretning af det statslige bloktilskud til kommunerne.

NETOP ønsker i forbindelse med den usikkerhed om støtteniveauet – rammen – som hersker i mange kommuner, at understrege at de manglende muligheder for planlægning og drift af de folkeoplysende foreningers aftenskolevirksomhed, som de stærkt beskårede tilskud i mange kommuner medfører, gør det særdeles vanskeligt at opretholde stabil folkeoplysning i mange kommuner. Det vil derfor i sig selv være en fordel for de folkeoplysende foreningers mulighed for planlægning, hvis støtteniveauet i kommunerne formuleres som en minimums bestemmelse, der sikrer tilskudsprocenten fra år til år.

Til lovforslagets nr. 7, 12, 25-26:

NETOP kan anbefale, at demokratisk medborgerskab skrives ind i en samlet formålsparagraf for hele loven. NETOP finder således ikke, at forslaget om, at demokratiforståelse og aktivt medborgerskab skrives ind i formålene for de enkelte former for folkeoplysende voksenundervisning, er hensigtsmæssigt.

Til lovforslagets nr. 17:

NETOP anser lovforslagets forslag om at forpligte kommunerne til at udarbejde en kommunal

Folkeoplysningspolitik, som et meget væsentligt forslag. Vi ser med stor forventning frem til at bidrage til arbejdet med at udvikle kommunale folkeoplysningspolitikker i de kommuner, hvor NETOP er repræsenteret ved en medlemsforening.

Generelt håber vi, at muligheden for at placere folkeoplysningen centralt i den politiske debat i kommunerne vil bane vejen for et nyt og forstærket samarbejde mellem de folkeoplysende foreninger og andre institutioner og kommunerne.

Til lovforslagets nr. 18:

NETOP finder at sikring af brugernes indflydelse på den kommunale folkeoplysningspolitik, budget for folkeoplysning og regler for tilskud er en meget væsentlig del af lovforslaget. NETOP mener i øvrigt, at de kommunale folkeoplysningsudvalg vil være den oplagte ramme for sikring af brugerindflydelsen.

Til lovforslagets nr. 1, 5, 14, 15:

I NETOP anser vi det for betydningsfuldt, at den folkeoplysende voksenundervisning er i stadig udvikling. Derfor er vi også principielt positive overfor forslaget om en kommunal udviklingspulje.

Imidlertid finder vi det vigtigt at pointere, at forslaget om en udviklingspulje oprindeligt blev fremsat i tæt sammenhæng med forslaget om forbedring af de generelle økonomiske rammer for folkeoplysningen.

I det fremsendte lovforslag er der imidlertid en bemærkning om, at det ikke er hensigten, at kommunerne i den forbindelse skal pålægges øgede udgifter til den frie folkeoplysende virksomhed.

Vi vil fra NETOPs side understrege, at der i en del kommuner på nuværende tidspunkt er så lavt et støtteniveau til folkeoplysning, at det ikke giver mening at opdele den begrænsede ramme yderligere, samt at forestille sig at der kan foregå udvikling i kraft af en sådan pulje.

Hvis en udviklingspulje skal have reel effekt, vil det derfor i mange kommuner kræve, at der afsættes en større ramme til folkeoplysning, hvorfor det er NETOPs forudsætning for støtte til denne del af lovforslaget at udviklingspuljen finansieres med tilførsel af nye midler.

Til lovforslagets nr. 6:

Efter NETOPs opfattelse lovforslagets omtale af partnerskabsaftaler mellem kommunerne og folkeoplysningen en udmærket mulighed for udvikling af både indsatsen overfor borgerne og folkeoplysningen selv. Men vi vil gerne understrege den del af bemærkningerne til lovforslaget, der peger på, at kommunale partnerskabsaftaler med foreninger og aftenskoler fortsat kan indgås uden for folkeoplysningens regelsæt, dvs. at folkeoplysningen – mod betaling – kan være med til at løse opgaver på andre forvaltningsområder, f.eks. sundheds- eller socialområdet.

Til lovforslagets nr. 7, 8, 9, 11, 12:

NETOP støtter generelt, at der gives den folkeoplysende voksenundervisning flere muligheder. Derfor støtter NETOP også lovforslagets mulighed for at fravige kravet om deltagerbetaling.

Ud fra samme udgangspunkt støtter NETOP også lovforslagets mulighed for at oprette lukkede hold.

Til lovforslagets nr. 8.

NETOP støtter varmt bemærkningerne til lovforslagets nr. 8 om ophævelse af emnebegrænsningen for fleksible tilrettelæggelsesformer. De fleksible tilrettelæggelsesformer er efter NETOPs opfattelse en

udviklingsmulighed, som ikke i tilstrækkelig grad har været benyttet, blandt andet på grund af emnemæssige begrænsninger.

NETOP vil i forbindelse med de fleksible tilrettelæggelsesformer anbefale at forslaget ændres så det gøres muligt for de folkeoplysende foreninger at bruge så stor en del af den kommunale støtte foreningen måtte finde nødvendigt, efter fratæk af 10 % til debatskabende aktiviteter.

Det virker ikke ud fra de hidtidige erfaringer godtgjort, at der er behov for at begrænse de folkeoplysende foreningers muligheder for at tilrettelægge aktiviteter fleksibelt.

Vi har i NETOP oplevet eksempler på, at den nuværende grænse for brug af den kommunale støtte til fleksibelt tilrettelagte aktiviteter på maksimalt 40 % af støtten efter fradrag af 10 % til debatskabende aktiviteter virker begrænsende for de udviklingsorienterede foreninger.

På vegne af NETOPs landsforbund

Med venlig hilsen

Bernhard Trier Frederiksen
Sekretariatsleder

MUSISK OPLYSNINGS FORBUND

Virum den 8. april 2011

Undervisningsministeriet
Uddannelsesstyrelsen
Afdelingen for almene uddannelser
Frederiksholms Kanal
1220 København K
Att.: Liz Nymann Lausten

Hørings svar vedr. "Lov om ændring af lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet (Demokratisk medborgerskab, styrkelse af folkeoplysningsens lokale forankring, mindre bureaukrati m.v.)".

Musisk Oplysningsforbund, MOF-DK, har flg. kommentarer i forbindelse med ovenstående lovforslag:

Demokratiforståelse og aktivt medborgerskab

Af lovforslaget fremgår det, at kommunalbestyrelsen skal vedtage og offentliggøre en politik for den folkeoplysende virksomhed i kommunen, og at den folkeoplysende virksomhed skal inddrages i alle sammenhænge af "generel betydning for denne virksomhed", bl.a. forud for vedtagelsen af politikken, i forbindelse med kommunens budget for den folkeoplysende virksomhed og i forbindelse med fastsættelsen af kommunens regler for tilskud. Denne borgerinddragelse finder MOF-DK positiv, og den er i lovens ånd om demokratiforståelse og aktivt medborgerskab. MOF-DK mener dog, at det er vigtigt at få præciseret, at retten til borgerinddragelse i armslængdeudvalg/-samråd bør lovfæstes (Folkeoplysningsudvalgene, som de ser ud i dag, er *ikke* sådanne armslængderåd), og at *alle* dele af folkeoplysning og foreningsliv i en kommune skal have mulighed for at kunne påvirke politikker på fritidsområdet.

Videnscenter

Det er intentionerne at oprette et videnscenter for den folkeoplysende voksenundervisning og det frivillige foreningsarbejde for børn og unge under 25 år. Dette er et længe næret ønske fra MOF-DKs side, der her går i opfyldelse. Imidlertid er det uforståeligt, at det voksne frivillige kulturelle foreningsliv, som kan få støtte under folkeoplysningslovens § 16 (men som kun i få tilfælde gør det), ikke indgår i planerne omkring centrets opgaver, og MOF-DK vil gerne påpege nødvendigheden af, at dette område - som en vigtig del af kunst- og kulturområdet - medtages for at få belyst alle folkeoplysende områder, hvor der sker en uformel læring.

Derudover vil vi påpege, at det er vigtigt at sikre centrets eksistens udover de 3 år, da de tiltag, der sker på basis af den opsamlede viden, gerne skulle række længere frem.

Puljemidler

Det er yderligere blevet foreslået, at Undervisningsministeriet skal prioritere puljemidler til at styrke bevidstheden om Danmark som et demokratisk samfund og til at give trænere og ledere i foreningsregi bedre redskaber til at håndtere kulturmødet. Til dette formål er der afsat i alt 6,5 mio. kr. over de næste tre år. MOF-DK finder dette positivt men ønsker, at formuleringen "trænere og ledere" (der ikke er en terminologi i vores regi) ændres til "trænere, ledere samt bestyrelsesmedlemmer".

Dialogforum

I forbindelse med lovforslaget nævnes desuden: "Undervisningsministeriet vil i løbet af 2011 tage initiativ til nedsættelsen af et dialogforum og afholdelse af et første møde. Ministeriet vil foreløbig bistå med en vis sekretariatsbistand. Der er afsat i alt 1,5 mio. kr. over tre år, for hvilke dialogforummet kan iværksætte

undersøgelser, konferencer o.l.” Problematikken er imidlertid, at det er uforståeligt, at det voksne frivillige kulturelle foreningsliv heller ikke her tænkes ind, og MOF-DK vil gerne påpege nødvendigheden af, at man også her tænker bredt, således at hele området er repræsenteret.

Tilskud

Tilskuddet til folkeoplysende voksenundervisning har længe været ekstremt lavt og blev allerede i 2002 inden finanskrisen (så begrundelsen kan ikke findes her) sat til at være max. 1/3 af aflønning til ledere og lærere. Dette - sammen med det offentliges ønske om at gøre folkeoplysningen til et instrument for løsnin-gen af kommunens opgaver (se nedenfor) - giver en mistanke om, at lovgiverne ønsker at nedtone civilsam-fundets organiseringer, som ellers udgør en vigtig del af den demokratiske kultur, til fordel for en instru-mental brug af folkeoplysningen som forberedelse til at være en del af arbejdsstyrken og eller som en del af det offentliges opgaveløsning. MOF-DK mener, at det i stedet for er vigtigt at se civilsamfundets grupperin-ger som rum for frie udfoldelser og dermed som en vigtig del af aktivt medborgerskab og personlig dannel-se. MOF-DK mener derfor, at man bør opgive ideen om offentlig opgaveløsning og i stedet hæve støtten til udgifterne til aflønning af lærere og ledere til 50 %.

Partnerskaber

Som nævnt er et af lovens nye punkter forslaget om, at kommunalbestyrelsen fremover skal kunne yde særlige tilskud til ... ”indgåelse af partnerskaber om løsning af konkrete opgaver” (§8 a stk. 3).

MOF-DK mener, at dette forslag er baseret på ukendskab til, hvad der driver mennesker til at deltage i fol-keoplysende aktiviteter og foreningsliv samt ukendskab til deltagelse i frivilligt arbejde. Også den oven-nævnte nedtoning af civilsamfundets grupperinger spiller efter MOF-DK ind, og vi frygter, at de amatør-kunstneriske aktiviteter, som næppe passer særlig godt ind i opgaveløsningen, bliver taberne, når midlerne skal fordeles.

MOF-DK frygter, at partnerskaber til løsning af kommunale opgaver, med kommunernes nuværende man-gel på økonomisk forpligtelse over for folkeoplysningen, vil blive prioriteret højere end folkeoplysningens øvrige aktiviteter, og det vil betyde endnu færre midler til området. MOF-DK mener, at det i stedet er vig-tigt at have tillid til, at folkeoplysning og foreningsliv kan selv, og at de samfundsrelevante output, som ikke nødvendigvis behøver at være aftenskolens eller foreningslivets kerneaktivitet, nok alligevel skal vise sig som en sideeffekt.

Amatørkulturens specifikke problemer

I forbindelse med det nationale Folkeoplysningsudvalg høringsrunde har flere foreninger inden for amatør-kunsten (amatørteater, amatørmusik m.v.) givet udtryk for, at folkeoplysningsloven ikke tilgodeser deres behov (lokaler, solister, koncerter, m.v.), og at man ønsker dette ændret – evt. ved at indskrive en ”tredje sølje” for amatørkunstneriske aktiviteter i loven. Der har imidlertid ikke været lydhørhed fra det nationale Folkeoplysningsudvalg for dette problem. MOF-DK vil imidlertid gøre opmærksom på det amatørkunstneri-ske områdes specifikke problemer og opfordre til, at de bliver løst.

På bestyrelsens vegne

Bente Schindel,
MOF-DK,
Bakkevej 10a,
2830 Virum

Reference: 053.38J.261

Uddannelsesforbundets høringsvar til forslag til ændring af folkeoplysningsloven

Uddannelsesforbundet har modtaget forslag til ændring af lov om folkeoplysning til høring. Generelt er forbundet tilfreds med, at væsentlige dele af folkeoplysningsudvalgets rapport: "Folkeoplysningens samfundsmæssige betydning" har fundet vej til lovforslaget. Vi kan fx helt tilslutte os, at formålet med den folkeoplysende voksenundervisning i § 7 er udvidet eksplicit til "at fremme demokratiforståelse og aktivt medborgerskab.

Uddannelsesforbundet er på den anden side tilfreds med, at regeringens har valgt **ikke** at fremsætte forslaget fra Folkeoplysningsudvalget om, at tilskud til avu-forløb og hf-enkeltfag skulle reduceres for kursister, der ikke går til prøver og eksamen. Området er allerede i dag voldsomt berørt af besparelserne i genopretningspakken med konsekvenser for særligt de små VUC'er i Udkantsdanmark. Den foreslåede stramning fra Folkeoplysningsudvalget ville have gjort ondt værre.

§ 11, stk. 3

Forbundet skal foreslå, at Folkeoplysningsudvalgets forslag om, at kommunalbestyrelsens samlede tilskud til folkeoplysende undervisning ændres fra 1/3 til 50 % af foreningernes udgifter til bl.a. leder- og lærerlønninger. Men forøgelsen kræver selvfølgelig, at bloktilskuddet til kommunerne sættes tilsvarende op. En forøgelse af tilskuddet er simpelthen nødvendigt, hvis foreningerne skal leve op til de i øvrigt udmærkede intentioner i forslaget om demokratiforståelse og aktiv medborgerskab også for grupper, som ikke er foreningsvant.

§ 45a

Forbundet støtter på den ene side, at daghøjskoler formål udvides med, at formålet med undervisningen også er at fremme demokratiforståelse og aktivt medborgerskab. På den anden side er vi uforstående overfor, at lovforslaget ikke indeholder initiativer, der kan sikre daghøjskolen i årene fremover. Antallet af daghøjskolen er i løbet af de seneste ti år blevet decimeret til omkring 15 procent af antallet af daghøjskoler ved årtusindeskiftet.

En af grundene til daghøjskolernes usikre fremtid er, at kommunernes støtte til skolerne efter den eksisterende lov er en "kan-bestemmelse". Hovedparten af kommunerne har valgt ikke at yde støtte til daghøjskolerne, og det har haft store konsekvenser for de kortuddannede og ufaglærte. Et af daghøjskolens kendetegn er netop, at daghøjskolen kan tilrettelægge undervisningen efter den enkelte deltagers forudsætninger, behov og progression i undervisningen. Daghøjskolernes pædagogik er kendetegnet ved, at den skaber et trygt og ligeværdigt voksent læringsmiljø, der fokuserer på at skabe den nødvendige basis for kursisternes lyst og mod til at lære mere. Behovet for denne form for pædagogik er nødvendig, hvis de mange unge og voksne, der i dag bevæger sig på kanten af arbejdsmarkedet, skal have en platform, der giver dem mod på igen at bevæge sig ind i det formelle uddannelsessystem.

Forbundet skal derfor foreslå, at formuleringen i § 45a ændres til:

Kommunalbestyrelsen yder tilskud til en daghøjskole, hvis følgende betingelser er opfyldt:

Det er selvfølgelig nødvendigt, at staten via bloktilskuddet kompenserer kommunerne for den øgede udgift.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at forslag til ændring af Bekendtgørelse om løn- og andre ansættelsesvilkår for ledere og lærere ved undervisning mv. efter lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning konsekvensmæssigt vil blive fremsat på et senere tidspunkt. Uddannelsesforbundet skal derfor allerede nu foreslå, at bekendtgørelsens § 2 ændres, således at den fremover åbner mulighed for, at foreningerne kan ansætte lærere uden tidsbegrænsning og på overenskomstvilkår - svarende til de vilkår, som øvrige lærergrupper har i dag. Det er stadig forbundets opfattelse, at de ansatte med undervisning efter lov om folkeoplysning som hovedbeskæftigelse bliver diskrimineret løn- og ansættelsesmæssigt i forhold til øvrige sammenlignelige lærergrupper. Det kan der rådes bod på ved, at bekendtgørelsen åbner for muligheden om overenskomstansættelse.

Med venlig hilsen

Hanne Pontoppidan

Formand

Mogens Vestergaard
<mogensv@roskildebib.dk>

11-04-2011 08:12

Til "liz.nymann.lausten@udst.dk."
<liz.nymann.lausten@udst.dk.>, "lilau2@udst.dk"
<lilau2@udst.dk>

cc

bcc

Emne Vedr. Høring over udkast til forslag til lov om ændring af
Folkeoplysningsloven

SDH historik: 11-04-2011 08:40:39 - Overført til sag nummer 053.38J.261 :
Forslag til lov om ændring af folkeoplysningsloven, med
svarløbnummer 583.16J.263.

Historik: Beskeden er besvaret.

- > Biblioteks
- > Chef
- > Foreningen

Folkeoplysningsområdet og biblioteksområdet har historisk haft nære relationer, og der er på biblioteksområdet et udbredt ønske om at styrke samarbejdet endnu mere både nationalt og lokalt, jf. rapporten Folkebibliotekerne i Vidensamfundet. Bibliotekschefforeningen (BCF), der organiserer lederne af folkebibliotekerne i Danmark, har derfor med stor interesse læst udkastet til lov og bemærkninger til lovforslaget.

BCF bifalder intentionerne i udkastet og ser med tilfredshed, at begreberne demokratiforståelse og aktivt medborgerskab er blevet skrevet direkte ind i lovens formålsparagraf.

BCF vil gerne knytte enkelte bemærkninger til to punkter i forslaget.

I forslaget åbnes der for, at der kan laves partnerskabsaftaler mellem de forskellige aktører på området og kommunen. BCF ser her en række muligheder for konstruktivt at få lavet synnergieffekter mellem bibliotekerne og de folkeoplysende forbund. Der findes allerede mindre aftaler om samarbejde mellem disse, men her åbnes en helt ny mulighed, som BCF bifalder og ser frem til at være en del af. Specielt på *områderne understøttelse af unges mulighed for uddannelse og demokratiaktiviteter i bred forstand*, ser BCF store perspektiver i arbejdet med at få kontakt med de rigtige målgrupper gennem samarbejdsaftaler.

Som andet punkt, har vi - med tilfredshed - noteret os, at der skal oprettes et "Dialogforum", som skal styrke samarbejdet mellem offentlige og private aktører. BCF deltager gerne i et sådant forum, og anser tiltaget for at give mulighed for givtigt samarbejde om rekruttering, og fagligt indhold i udbuddene af kurser og arrangementer, ligesom dette forum også giver mulighed for handlekraft og hurtighed i skabelsen af nye initiativer fra området. BCF ser frem til at være deltager i et sådant forum.

Med venlig hilsen
Mogens Vestergaard
Formand
Bibliotekschefforeningen

roskildebibliotekerne

HVAD VIL DU VIDE?

Mogens Vestergaard · Bibliotekschef · Roskilde Bibliotekerne · Direkte tlf.: 4631 5002
Mobil: +45 3084 1228 · mogensv@roskilde.dk
www.roskildebib.dk · Tlf.: 4631 5000

Undervisningsministeriet
Att.: Chefkonsulent Liz Nymann Lausten
liz.nymann.lausten@udst.dk

København, den 14. april 2011

FN-forbundets høringssvar til revision af folkeoplysningsloven

FN-forbundet har med interesse læst forslaget til revision af folkeoplysningsloven.

FN-forbundets arbejde har folkeoplysende karakter gennem et oplysningsarbejde om FN og internationalt samarbejde, som har til formål at skabe et samfundsenengagement i forhold til de globale problemstillinger. Vi er derfor meget glade for, at der i lovforslaget lægges vægt på demokratisk medborgerskab. Vi kunne imidlertid ønske, at det blev tydeliggjort, at der i en verden med stadig større gensidig afhængighed er behov for at medborgerskabet rækker ud over det nationale og omfatter en forståelse for det globale ansvar.

FN-forbundet vil gerne henlede opmærksomheden på, at Danmark har ratificeret FN's konvention om rettigheder for personer med handicap. Konventionens formål er at beskytte handicappede mod diskrimination og sikre dem lige muligheder. Vi så gerne, at det blev understreget, at kommunerne skal være opmærksom på forpligtelsen til at hjælpe de handicappede, der har særlige udgifter til transport og praktisk assistance for at kunne deltage i folkeoplysende aktiviteter.

I lovforslaget er der indeholdt bestemmelse om fastlæggelse af en folkeoplysningspolitik i de enkelte kommuner. I den forbindelse ser vi gerne, at der bliver gjort opmærksom på værdien ved at indgå et samarbejde med folkeoplysende NGO'ere, som arbejder for at fremme demokratiforståelse og aktivt medborgerskab, også i de tilfælde hvor disse foreninger ikke er organiseret med et bredt net af kommunale afdelinger. Det gælder typisk for foreninger, der arbejder med menneskerettighedsspørgsmål og international politik og samtidig via oplysningsarbejde opfylder en 'public service funktion'.

Med venlig hilsen

Jørgen Estrup
Landsformand

Folkeoplysnings-samvirket

Undervisningsministeriet
Uddannelsesstyrelsen
Kontor for styring af folkeskolen
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Att. Chefkonsulent Liz Nymann Lausten

12/04/11

Vedrørende ”Høring over udkast til lov om ændring af lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet.”

Folkeoplysnings-samvirket i Aarhus, der er en paraplyorganisation for byens 50 aftenskoler, tillader sig hermed at fremsende nogle kommentarer til ovennævnte lovforslag.

Tilskud og brugerindflydelse

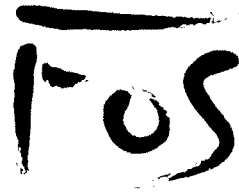
Forslaget indeholder en række justeringer af den nuværende lov, som vi hilser med tilfredshed, men samtidig er vi skuffet over, at forslaget fra Det Nationale Folkeoplysningsudvalg om at forhøje tilskuddet til den frivillige voksenundervisning ikke er kommet med i lovforslaget, samt at folkeoplysningsudvalget fjernes fra lovteksten.

Det er for os at se også et tilbageskridt for brugerindflydelsen, hvis folkeoplysningsudvalgsstrukturen bliver fjernet, fordi den kommunale forpligtigelse til at sikre brugerindflydelse er så veg i sin formulering, at den reelt ikke er en garanti for, at brugerne kan få indflydelse på udviklingen og administrationen af loven.

Bemærkninger til de enkelte forslag:

Folkeoplysningsudvalget
§5, §18, §34, §35

Hvis udkastet ophøjes til lov, vil der reelt være tale om, at kommunerne får fuldstændige frie hænder til at styre folkeoplysningsområdet, og hermed fratages brugerne det ansvar for administrationen af loven, de har haft siden Fritidslovens ikrafttræden i 1969. En sådan ændring finder vi ikke er rimelig, fordi der er tale om et område, der har til formål at skabe demokratiudvikling og styrke det aktive medborgerskab og som i høj grad bygger på frivillighed. Folkeoplysningsudvalget er udtryk for en reel brugerindflydelse, der er en armlængde fra den politiske styring, og det fungerer som et supplement til det

Folkeoplysningsssamvirket

repræsentative demokrati, fordi det giver foreningsliv, aftenskoler, det idebestemte ungdomsarbejde m.v. et reelt ansvar og en reel deltagelsesmulighed i vores folkestyre. En reduceret brugerindflydelse vil gå hårdt ud over aftenskoleområdet, fordi vi ikke har samme kommunale bevågenhed som de store idrætsforeninger.

Derfor anbefaler vi:

- At lovteksten fastholder folkeoplysningsudvalgskonstruktionen med de nuværende kompetencer.
- At det bliver muligt for kommunalbestyrelsen at uddelegere folkeoplysningsudvalgets kompetencer til et andet udvalg med brugerflertal.

§7

Ny formålsformulering for den folkeoplysende voksenundervisning.

Vi kan helt tilslutte os, at opgaven med at fremme demokratiforståelse og aktivt medborgerskab bliver skrevet ind i formålsformuleringen på grund af, at det er en opgave, vi allerede i høj grad varetager

§8 stk. 3

Det er en god idé at give kommunalbestyrelsen mulighed for at fravige kravet om deltagerbetaling, men det er uheldigt, at det bliver den enkelte skole, der kommer til at betale for den manglende deltagerbetaling.

§8 stk. 4

Folkeoplysningsssamvirket ser også med tilfredshed på forslaget om, at kommunalbestyrelsen i højere grad kan godkende voksenundervisning for en bestemt afgrænset deltagerkreds. Forslaget giver bedre mulighed for, at skolerne kan nå nye målgrupper.

§8 stk. 4

Forslaget om, at emnekredsen for fleksible tilrettelæggelsesformer skal udvides, er også et rigtig godt forslag, der kan gøre denne tilrettelæggelsesform mere anvendelig.

§8 a

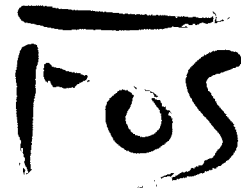
Forslaget om, at der kan gives tilskud til partnerskaber om løsningen af konkrete opgaver, er interessant, men vi kan frygte, at den nye tilskudsordning kan bidrage til at flytte tilskud fra folkeoplysningsområdet til andre kommunale opgaver.

§11 stk. 3

Det er en skuffelse, at aftenskoleområdet ikke får forbedret den økonomiske situation på trods af, at Det Nationale Folkeoplysningsudvalg anbefalede, at skolerne skulle kunne få udbetalt et større tilskud pr. undervisningstime.

Konsekvensen af, at aftenskolerne ikke får forbedret de økonomiske vilkår, vil være, at det stærke fald i antallet af skoler vil fortsætte.

Folkeoplysningsssamvirket foreslår derfor, at teksten ændres til:

Folkeoplysningsamvirket

At der minimum skal ydes 1/3 i tilskud. En sådan ændring vil betyde, at kommunalbestyrelserne får større selvbestemmelsesret på dette område, og vil kunne give aftenskolerne bedre arbejdsbetingelser.

§34

Folkeoplysningsamvirket kan tilslutte sig, at det bliver et krav, at kommunalbestyrelsen vedtager en politik for den folkeoplysende virksomhed.

§35

Forslaget om, at kommunalbestyrelsen skal sikre, at den folkeoplysende virksomhed inddrages i alle sammenhænge af generel betydning for denne virksomhed, er for os at se af afgørende betydning for områdets udvikling, men som det var tilfældet med § 34, er det svært at se, at det kan lade sig gøre, uden at kravet administreres af et folkeoplysningsudvalg.

Med venlig hilsen
Torben Dreier/
Steffen Hartje

Thorkil Damsgaard Olsen
<TDO@adm.ku.dk>
06-04-2011 11:40

Til "liz.nymann.lausten@udst.dk"
<liz.nymann.lausten@udst.dk>
cc Kristian Boye Petersen <KBP@adm.ku.dk>, "nb@dkuni.dk"
<nb@dkuni.dk>, "Bente Hagelund" <hagelund@hum.ku.dk>
bcc

Emne Forslag til Lov om ændring af Lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet

SDH historik: 07-04-2011 13:07:13 - Overført til sag nummer 053.38J.261 :
Forslag til lov om ændring af folkeoplysningsloven, med
svarløbenummer 571.91J.263.

Historik: Beskeden er besvaret.

(1) M.h.t. det fremsatte lovforslag om ændring af lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet (Demokratisk medborgerskab, styrkelse af folkeoplysningens lokale forankring, mindre bureaukrati m.v.) finder Københavns Universitet kun anledning til at forholde sig de dele deraf, der vedrører folkeuniversitetsvirksomheden.

Lovforslagets § 1, pkt. 26: Universitetet er opmærksom på, at Folkeoplysningsudvalget (som var uden repræsentation fra folkeuniversitetsområdet) i rapporten Folkeoplysningens samfundsmæssige betydning (2010), Forslag 1 (side 21) har udtrykt ønske om, at "demokratisk medborgerskab" skal indskrives direkte i formålsbestemmelsen også for Folkeuniversitetet:

"I folkeoplysningslovens § 46 formuleres følgende om Folkeuniversitetets formål og opgave: "Formålet med Folkeuniversitetets virksomhed er gennem folkeoplysende undervisnings- og foredragsvirksomhed at udbrede kendskabet til forskningens metoder og resultater." Folkeuniversitetets opgave er folkelig formidling af forskningens metoder og resultater. Det er hovedformålet og skal fortsat være det. Folkeoplysningsudvalget betragter det imidlertid også som en opgave for Folkeuniversitetet at medvirke til at styrke demokrati og medborgerskab, akkurat som den øvrige folkeoplysning gør det."

Efter Universitetets vurdering er det præmaturligt at indskrive dette formål – så prisværdigt det end i sig selv måtte være – i Folkeuniversitetsvirksomhedens formålsparagraf, på et tidspunkt, hvor der overhovedet ikke inden for folkeuniversitetsområdet har været en bred debat (1) om en sådan udvidelse af formålsparagraffen, (2) om, hvilke former opfyldelsen af det udvidede formål i givet fald kunne antage uden skade for hovedformålet, og (3) om, hvilke redskaber (herunder hvilke ændringer, herunder hvilke øgede frihedsgrader, i forhold til den nugældende regulering af området) der i så fald ville være nødvendige.

(2) Universitetet kan fuldt ud tilslutte sig Folkeoplysningsudvalgets forslag (nr. 38, side 67) om fleksible rammer for Folkeuniversitetet. Flexibilitet både med hensyn til undervisningsformer og medier, og m.h.t. samarbejdsformer med andre institutioner inden for undervisnings-, oplysnings- og formidlingsområdet, er af væsentlig betydning for folkeuniversitetsvirksomhedens muligheder for at udvikle sig tidssvarende og for et hensigtsmæssigt samarbejde med f.eks. universiteterne. Vi anbefaler, at der i den ajourføring af bekendtgørelser og cirkulærer (herunder altså også Cirkulære om løn til undervisere og forelæsere ved folkeuniversitetsvirksomhed), der må følge i kølvandet på den reviderede lov, tages hensyn til dette synspunkt.

(3) For en god ordens skyld gør vi opmærksom på, at den Ministeren for Videnskab, Teknologi og Udvikling (i Folkeoplysningslovens § 50) meddelte hjemmel til at fastsætte nærmere regler for universiteternes forpligtelse til at stille lokaler med fornødent udstyr til rådighed for folkeuniversitetsvirksomheden og til at afholde udgifterne herved endnu ikke er blevet udfyldt.

Med venlig hilsen

Thorkil Damsgaard Olsen
Kommitteret for rektor

Københavns Universitet

DIR +45 35 32 46 16
MOB +45 28 75 80 50
tdo@adm.ku.dk

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Denne mail er blevet scannet for virus af TDC Mailfilter.

"Inger Rossing"
<ingerr@ruc.dk>
18-04-2011 15:52

Til "us@udst.dk" <us@udst.dk>
cc "liz.nyman.lausten@udst.dk" <liz.nyman.lausten@udst.dk>, "ruc@ruc.dk" <ruc@ruc.dk>, "Hanne Leth Andersen" <ha@ruc.dk>, "ibpo@ruc.dk" <ibpo@ruc.dk>, RKS
bcc

Emne Høring om Folkeoplysningsloven

SDH historik: 25-04-2011 23:26:57 - Overført til sag nummer 053.38J.261 :
Forslag til lov om ændring af folkeoplysningsloven, med
svarløbenummer 625.60J.263.

J.nr. 2011-00-831/0020

Til Undervisningsministeriet, Uddannelsesstyrelsen

Roskilde Universitet har via Danske Universiteter modtaget udkast til forslag om ændring af lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet til høring.

Universitetet har ingen bemærkninger til forslaget om lovændring.

Venlig hilsen

Inger Rossing Jensen
studiechef
Roskilde Universitet

Denne mail er blevet scannet for virus af TDC Mailfilter.